

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v ozrobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PRED SESTANKOM S SINDIKATI IN DELODAJALCI

Medministrski sestanek o pokojninah
gospodarski politiki in zamrznitvi cen

Predsednik vlade in pristojni ministri soglašajo z osnovnimi sindikalnimi zahtevami glede pokojnin - Bertoldi svari vlado, da ne sme razbiti odnosov s sindikati

RIM, 5. — Na predsedstvu vlade je bil danes sestanek, ki mu je predsedoval predsednik Rumor in katerega so se udeležili ministri La Malfa, Giolitti, Colombo, Bertoldi, Gullotti in De Mita. Govorili so o splošnem gospodarskem položaju, ki se nanaša na sindikalne predloge o povišanju minimalnih pokojnin. To je bil izredno važen sestanek, na katerem so se predsednik vlade in pristojni ministri dogovorili o vprašanih, ki jih bodo načeli na sestanku s sindikalnimi organizacijami.

Kot je izjavil proračunski minister Giolitti so ministri skupno s predsednikom vlade posvetili glavni del sestanka vprašanju pokojnin, politiki naložb, izkoriščanju industrijskih naprav in zamrznitvi cen. Glede pokojnin pa je minister za industrijo De Mita dejal, da so proučili razne predloge o povišanju minimalnih pokojnin in priporočili, da je prišlo na sestanku do precej enotnih pogledov glede tega važnega vprašanja. Dodal je, da so vzeli v poštev tudi predlog sindikatov, da bi navezali minimalne pokojnine na povprečne delavske plače in na draginsko doklado. Minister De Mita je tudi povedal, da se bodo ministri in

jih bo imela vlada v prihodnjih dneh s sindikati in delodajalci glede pokojnin.

Stališče socialističnih parlamentarcev do državnega proračuna je zbudilo v Rimu precejšnje presenečenje, ki pa ga danes niso drammatizirali, temveč se je po raznih izjavah socialističnih predstavnikov ustvarilo prepričanje, da so bile kritike dobrohotne in izrečene z namenom, da se prepreči napake, ki jih je vlada leve sredine napravila v preteklosti. Poleg tega je prišlo v preteklih dneh do govorice o resnih sporih med zakladnim ministrom republikancem La Malfa in ministrom za delo socialistom Bertoldijem. Slednji pajašdamu in intervjuju, ki ga je dal tedniku »Panorama«, da med njim in La Malfa ni nobenega resnega spora zaradi pokojnin, temveč da mora vlada pogumno sprejeti nekatere reforme, kot na primer obveznost, da bo povišala pokojnine. Minister Bertoldi pojasnjuje, da je denar za pokojnine na razpolago in opozarja, da se mora vlada zavedati svoje odgovornosti do delavcev. V nasprotnem primeru, pravi Bertoldi, lahko pride do razbitja odnosa s sindikati, do obnovitve in zrostitve stavk.

Minister za delo zagovarja delovne svoje stranke, zlasti pa se stališča parlamentarcev in pravi, da je vloga PSI v vladi, »da se bojuje do zadnje kaplje krvi, da bodo zavzemli spoštovati vse obveznosti, ki so bile sprejete ob sestavi vlade«. Bertoldi poudarja, da je PSI pripravljena razbiti vladno koalicijo in zapustiti vlado, če ostale stranke ne bodo spoštovale sprejetih obveznosti. O tem pa zagotavlja, da se ni prišlo do takšnega položaja, ki bi lahko sprožilo to pobudo. Toda opozarja, da je treba čimprej sprejeti zakon o pokojninah.

Zatem Bertoldi meni, da bi se položaj resno poslabšal, če bi sedanja vlada propadla. Dialog med socialisti in demokrati je bil prekinjen in socialistična stranka bi morala pomisliti na novo strategijo za italijansko delavsko gibanje. Če pa bo vlada dala ugodne rezultate, pravi Bertoldi, bo levostranska koalicija lahko preživela vso zakonodajno dobo.

Tudi namestnik glavnega tajnika PSI Giovanni Mosca je v intervjuju dnevniku »Momento Sera« obravnaval stališče, ki so ga zavzeli večer socialistični parlamentarci do državnega proračuna. V tej zvezi je Mosca

DOGOVOR MED VLADO IN SINDIKATI

Obnovitev delovne
pogodbe železničarjev

Mesečna plača se bo povišala za 35.300 lir

RIM, 5. — Na današnjih pogovorih med vlado in sindikati železničarjev je prišlo do osnovnega dogovora o obnovitvi delovne pogodbe, ki zanima 230.000 železničarjev. Sporazum določa med drugim povišanje mesečne plače za vse uslužbence za 35.300 lir. O sporazumu morajo razpravljati in odločiti prizadele uslužbenke najkasneje do 23. oktobra. Kot so sporočili sindikalni predstavniki, doseženi sporazum predstavlja precejšnjo gospodarsko in normativno izboljšanje dosedanjih delovnih pogojev.

Dogovor določa, da bo povišanje plače stopilo v veljavo s 1. julijem letosnjega leta za vse uslužbenke železnice, ki so zaposleni s celodnevno uslugami. Poleg tega bodo postopoma povišali tudi nagrado, ki jo železničarji dobijo, ko so upokojeni. Na osnovi določenega povišanja, bodo mesečne plače železničarjev znašale od 122 tisoč do 330.000 lir mesečno. Poleg tega bodo dobili železničarji, ki opravljajo službo na vlakih, še enkratno nagrado 30.000 lir. Povišanje plače bo vplivalo tudi na periodično povišanje, na 13. plačo in na pokojnino. Delavcem zaposlenim pri podjetjih, ki imajo dela v zakupu, pa bodo povišali plačo za 7.000 lir mesečno.

Sindikalna federacija železničarjev je izjavila, da se bo izboljšalo tudi gospodarsko stanje celotnega železnicega podjetja. Vlada je med pogajanja obljubila, da bo uresničila 10-letni načrt za posodobitve železnice. V ta namen je že določila 2 milijardi lir do leta 1975. Predstavniki vlade so poudarili, da so pripravljene začeti pogovore s sindikalno federacijo glede sindikalnih pravic na delovnem mestu, da se sestavi enotni zakon, ki bo veljal za vse javne uslužbenke in s katerim bodo tudi za železničarje uveljavili statut delavcev.

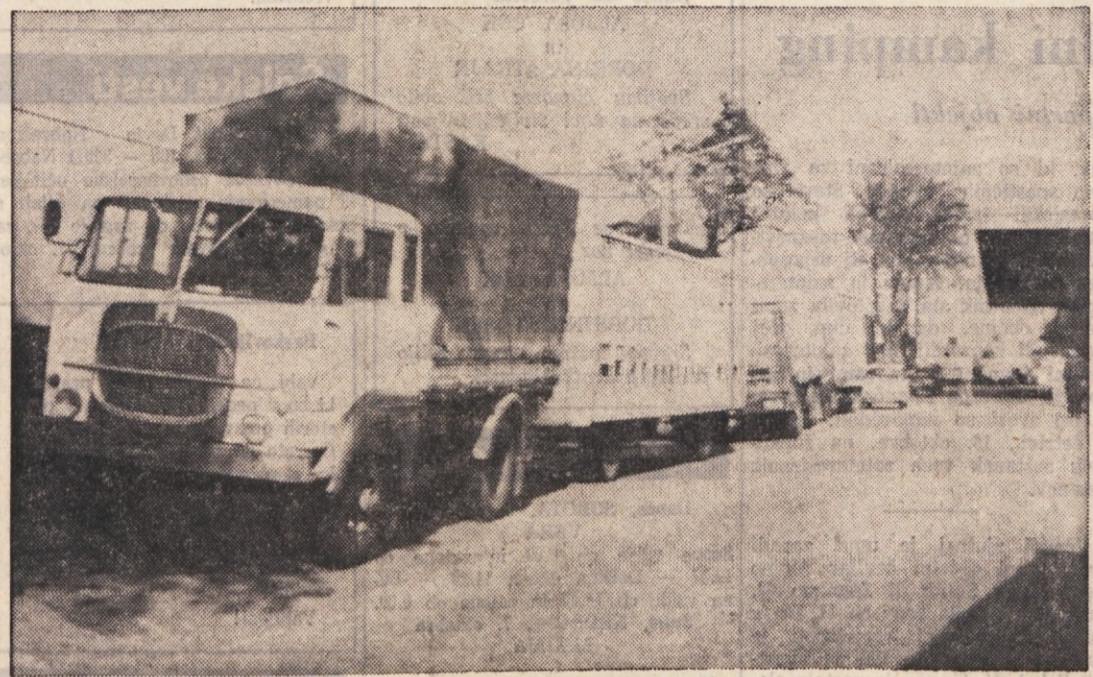
Ameriška ministra
na obisku v Jugoslaviji

BEograd, 5. — Podtajnik za finance ZDA in glavni svetnik predsednika Nixona za gospodarska vprašanja George Shultz in taj-

Povratak predsednika
Leoneja v Italijo

RIM, 5. — Predsednik republike Leone se je vrnil v Rim z večdnevnega uradnega obiska v Franciji.

Vrste zaradi stavke carinikov

Stavka uslužbenecv italijanske carine ni ustvarila velikih težav pri odpravljanju živine na Proseku, pač pa je nastal zastoj v blagovnem prometu z Jugoslavijo. Na sliki vrsta tovornjakov pred blokom pri Fernetiči, ki je popoldne segala preko železniškega nadvoza in ustvarjala resne težave tudi zasebnemu prometu

DANES

zaradi tega ponovnega nasilja nad slovensko manjšino, in zahtev, da mora avstrijska vlada sprejeti vse potrebne ukrepe, da prepreči take in podobne izpade. Ogorčenje in obsodbo tega najnovejšega napada na slovensko manjšino na Korškem je večer izrekla tudi komisija IS Slovenije za zunanje politične vprašanja in vprašanja narodnosti, jugoslovanski generalni konzul v Celovcu pa je protest in ogorčenje zaradi tega bombnega napada izrazil korškemu deželnemu glavarju Simi. Zelo ostro sta obsodila ta atentat in pozvala avstrijsko vlado na izpolnjevanje njenih dolžnosti do slovenske manjšine predsednika

obeh osrednjih slovenskih korških organizacij dr. Zwittra in dr. Tišlerja. Včerajšnjemu protestu SKGZ je sledil protest Slovenske skupnosti in pa intervencija komunističnih deželnih svetovalec pri predsedniku deželnega odbora.

Pred začetkom nove sezone Stalnega slovenskega gledališča v Trstu je vodstvo SSG na včerajšnji tiskovni konferenci seznanilo predstavnike javnih obal z nevdržnim položajem naše gledališče hiše zaradi še vedno nedokončane urejenega juridičnega statusa in popolnoma neustreznih finančnih sredstev za njeno nemoteno delovanje in celo za njen nadaljnji obstoj.

Predvsem in ustreznih sredstev iz vladnih skladov, ki so namenjena za financiranje italijanskih stalnih gledališč.

V miljski in dolinski občini je bila včeraj četrtina splošna stavka, ki je zajela trgovine, obrtnike in podobne obrate, ki so na tak način odločno protestirali proti nameravani gradnji nove petrolejske čistilnice Vincor. Miljski občinski svet je soglasno dal negativno mnenje o tej gradnji, celjski pa je prav tako soglasno sprejel resolucijo, v kateri zahteva preključitev vseh razstavitev v Osopski dolini.

V Vidmu so se včeraj srečali predstavniki krajevnih oblasti Lignana - Sabbiaduro s časniki in jim obrazložili nevarnost, ki jo predstavlja za turizem nameravana gradnja čistilnice pri Portogruaru, ki je tesno povezana z načrti pretvarjanja Trsta v petrolejsko pristanišče.

OGORČENJE IN ZASKRBLJENOST SLOVENSKE IN JUGOSLOVANSKE JAVNOSTI

Uradni protest jugoslovanske vlade
zaradi bombnega atentata v Celovcu

Zvezno tajništvo za zunanje zadeve ga je izrazilo avstrijskemu veleposlaniku Protestna izjava komisije IS Slovenije - Uradni nastop gen. konzula v Celovcu pri korškem deželnem glavarju - Izjavi dr. Zwittra in dr. Tišlerja

(Od našega dopisnika)
BEograd, 5. — V zvezi s sinočnjim eksplozivno bomba pred stavbo Zveze slovenskih organizacij v Celovcu je bil avstrijski veleposlanik v Beogradu dr. Aleksander Otto povabljen na zvezno tajništvo za zunanje zadeve, kjer so mu izrazili globoko zaskrbljenost jugoslovanske vlade in javnosti zaradi tega ponovnega nasilnega dejanja, ki je naprejen proti slovenski manjšini na Korškem. Jugoslovanska vlada odločno zahteva od avstrijske, naj podvzame potrebne ukrepe, da bi končno preprečila take in podobne incidente, ki škodujejo dobrih odnosom med Jugoslavijo in Avstrijo, za katere se beograjska vlada zavzema.

(Od našega dopisnika)
LUJBLJANA, 5. — Komisija IS Slovenije za zunanje politične vprašanja in narodnosti je na današnji seji, v razširjeni sestavi, ob prisotnosti predsednikov vseh obmejnih

občin, razpravljala o problematiki izvajanja sporazumov o osebnem obmejnem prometu z Avstrijo in Italijo.

Komisija je ob tej priložnosti izrazila globoko ogorčenje zaradi eksplozivne bombe pred poslopjem Zveze slovenskih organizacij v Celovcu in ostro obsodila najnovejši napad na slovensko manjšino. Ta nasilni akt v seriji provokacij, do katerih je prišlo zlasti v zadnjem času, samo potrjuje dejstvo, da v Avstriji in posebej na Korškem, še vedno aktivno in kontinuirano delujejo sile, pripravljene uporabiti vsa sredstva, da bi preprečile mirno sožitje dveh narodov in dežel ter že vnaprej onemogočajo svoboden, demokratičen in enakopraven razvoj slovenskega življa na Korškem. Če dalj časa opozarjajo odgovorni družbenopolitični organi SR Slovenije in Jugoslavije, da je to v nasprotju z obveznostmi Avstrije do njene državne pogodbe in v duhu evropskega sožitja. Zadnji dogodek še bolj jasno potrjuje,

da ne gre za nekakšne izolirane akcije posameznikov, ampak da stoji za njimi določene sile in organizacije, ki se očitno ne morejo odreči svojih mračnih nacističnih preteklost, katerih delovanje, kljub mednarodnim obvezam Avstrije, še vedno ne zatre. V prepričanju, da izraza mnenje celotne slovenske in jugoslovanske javnosti, komisija zahteva, da pristojni avstrijski organi in predvsem avstrijska vlada, odločno nastopijo proti izvršilecem terorističnih akcij in sprejmejo konkretne ukrepe, da se takšno delovanje v prihodnje prepreči in da v svoji politiki izvajanja mednarodnih obvez, kot je avstrijska državna pogodba, iz katere izvirajo tudi upravičene zahteve slovenske narodnostne skupnosti, pokajože resnično obsodbo takšnih akcij, ki silijo in vzdušja nacionalne nestrpnosti, ki jih poraja. Le tako bo demokratična Avstrija dokazala, da je dokončno odločena odpraviti krivice, ki jih je slovenska manjšina pretrpela v preteklosti in ki še danes v precejšnji meri onemogočajo svobodno življenje slovenskega prebivalstva na Korškem in ovirajo razvoj odnosov med dvema sosednjima državama.

DRAGO KOŠMRLI

CELOVEC, 5. — Celovška policija ni objavila nobenih novih podatkov v zvezi s sinočnjim bombnim atentatom na sedež Zveze slovenskih organizacij v Celovcu. Prav tako doslej tudi še ni našla storičev.

Vsekakor je težko verjeti, da sta storilca, ki sta podtaknila bomba tikarek v središču mesta in v razmeroma zgodnjih večernih urah ter na obeh več očitno, lahko izginila brez sledu, posebno še, ker je skoraj gotovo, da je vsaj eden od obeh atentatorjev zaradi pregonov eksplozivne bombe ranjen. Vendar ostaja dejstvo, da korška policija doslej še nikoli ni izsledila storilcev, ki so napad na slovensko manjšino, razen pri razstrelitvi partizanskega spomenika na Robežu, pa še takrat s pomočjo korških Slovencev.

Bombni atentat na sedež Zveze slovenskih organizacij je ponovno do skrajnosti zaostril položaj na Korškem. Danes eksplozivna bomba in jutri odkritje prosijskega spomenika žrtvam, ki da so jih ob koncu druge svetovne vojne odvlekli jugoslovanski partizani, vse to utrjuje pripadnike slovenske manjšine v Avstriji v prepričanju, da se je začela vroča jesen, ki jo že ves čas napovedujejo nemški nacionalistični krogi in da bodo le ti letos praznovali obletnico plebišča v znaku še večjega pritiska in še večjega teorija proti slovenski manjšini. Po odstranjenju dvojezičnih krajevnih napisov, po pretepu zaveznega korškega Slovence dr. Marka Durnik, po razstrelitvi partizanskega spomenika na Robežu in po najnovejšem bombnem atentatu na sedež Zveze slovenskih organizacij, so korški Slovenci seveda upravičeno zaskrbljeni za nadaljnji razvoj dogodkov in tudi za svoje imetje in svoje življenje.

To je poudaril v svojem stališču v

SFRJ zahteva razpravo
v interparlamentarnem
svetu o položaju v Čilu

BEograd, 5. — Jugoslovanska interparlamentarna skupina je predložila, da se na dnevi red zasedanja interparlamentarnega sveta, ki se bo sestal konec oktobra v Zenevi, postavi razprava o položaju v Čilu. Po predlogu jugoslovanske skupine, bi bilo potrebno proučiti nasilno ukinitve demokratičnih ustanov in kršitev ljudskih pravic in svobod v Čilu.

PALESTINCI V LIBANONU V STANJU PRIPRAVLJENOSTI

Palestinci pričakujejo
napad izraelskih čet

BEJRUT, 5. — Libanonski dnevnik »Al Moharer« poroča danes, da so vsa gverilska središča v Libanonu v stanju pripravljenosti in da pričakujejo vsak trenutek izraelski napad. Izredne ukrepe so sprožili zaradi kopičenja izraelskih čet na meji z Libanomom in s Sirijo.

Israel je vesti o kopičenju čet na meji z arabskimi državami odločno demantiral in dejal, da bi v primeru neredov na Golanski višavi preprečevali dostop na tisto področje turistom, kar pa se do sedaj še ni zgodilo.

Kljub izraelskim demantjem prevladuje mnenje v arabskih državah in med opazovalci na Bliznjem vzhodu, da Israel pripravlja demonstrativno akcijo po zadnjih dogodkih v Avstriji, kjer je kancelar Bruno Kreisky odredil zaprtje zbirnega središča za žide, ki prihajajo iz Sovjetske zveze.

Predstavniki organizacije »Orli palestinske revolucije«, ki je prvič stopila pred svetovno javnost z zagraditvijo skupine sovjetskih židov v Avstriji, je danes objavila demant v zvezi s včerajšnjo vestjo, da bodo njeni člani napadli sovjetske veleposlanstva v svetu, če ne bo SZ prepovedala emigracijo židov v Israel.

Husak pride v Beograd

BEograd, 5. — Na vabilo predsednika Jugoslavije in predsednika Zveze komunistov Jugoslavije Tita bo glavni tajnik CK KP Češkoslovaške dr. Gustav Husak v drugi polovici oktobra prisel na uradni in prijateljski obisk v Jugoslavijo.

BRUSELJ, 5. — EGS in Finska sta podpisali sporazum o prosti izmenjavi, ki bo stopil v veljavo s prvim januarjem prihodnjega leta.

ŠPORT

KOŠARKA

NA EP V BARCELONI

Italija
na petem mestu

BARCELONA, 5. — Italijanski košarkarji so na evropskem prvenstvu v Španiji zasedli peto mesto. V zadnjem srečanju so premagali Bolgarijo z 80:71.

V boju za sedmo mesto pa je Israel premagal Turčijo s 96:78.

zvezi z atentatom tudi predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Franci Zwittra, ki je dalje dejal, da avstrijska policija do danes ni našla nobenega krivca za številne napade na slovensko imetje, ne tistih, ki so trgli dvojezične napise, ne tistih, ki so poglani v zrak spomenik v Velikovecu, edine, ki so jih izsledili s pomočjo korških Slovencev, pa imenujejo pijance, dejstvo samo pa »pijansko zadevo«. Danes se že spet slišijo glasovi, kakor da bi bil ta atentat na sedež Zveze slovenskih organizacij pobalnostni. Mislim, je dejal dr. Zwittra, da je treba iskati krivdo za vse dogodke na Korškem, hkrati pa tudi pri vladni sami, ki 17 let ni znala rešiti odprti vprašanja korških Slovencev in je lani kapitulirala pred nacionalisti ter pred sodrgo ceste. Tako je razumljivo, da je prišlo do današnjega razvoja, zlasti, če vemo, kdo je v ozadju vseh teh dejstev.

Korški Slovenci do danes nikdar nismo zgrabili za dinamit, je poudaril dr. Zwittra, ker menimo, da dinamit ni, niti ne more biti sredstvo za reševanje odprti problemov. Vendar obstaja nevarnost, da bo prišlo do hudih spopadov na Korškem, kajti brez dvoma dosedanje zavlačevanje reševanja odprti vprašanj naravnost poseje nemški nacionalizem in daje potihu tudi tistim dejavnikom, ki jim v njihovi šovinistični slepoti ni za življenje in ne za imetje korških Slovencev.

Atentat na sedež Zveze slovenskih organizacij je najodločnejše obsodil tudi predsednik Narodnega sveta korških Slovencev dr. Jožko Tišler takorek v središču mesta in v razmeroma zgodnjih večernih urah ter na obeh več očitno, lahko izginila brez sledu, posebno še, ker je skoraj gotovo, da je vsaj eden od obeh atentatorjev zaradi pregonov eksplozivne bombe ranjen. Vendar ostaja dejstvo, da korška policija doslej še nikoli ni izsledila storilcev, ki so napad na slovensko manjšino, razen pri razstrelitvi partizanskega spomenika na Robežu, pa še takrat s pomočjo korških Slovencev.

Korški Slovenci seveda upravičeno zaskrbljeni za nadaljnji razvoj dogodkov in tudi za svoje imetje in svoje življenje.

To je poudaril v svojem stališču v

ZVONE ZORKO

Deželni svetovalci KPI
obsojajo nacistične napade
na korške Slovence

Deželni svetovalci KPI Cuffaro, Colli, Lovriha, Baracetti in Donadelli so naslovili na predsednika deželne odbora Cornelli vprašanje, v katerem ga vprašujejo, ali namerava izraziti v zvezi s kriminalnim bombnim atentatom proti stavbi, kjer ima sedež Zveze slovenskih organizacij v Celovcu, svojo solidarnost s prizadeto organizacijo in odločen protest proti »nacističnim protislovenskim provokacijam, ki se preveč časa nemoteno nadaljujejo v sosedni avstrijski deželi.

Komunistični deželni svetovalci pravijo v svojem vprašanju, da delovanje fašističnih provokatorjev v deželi, s katero Furlanija - Julijska krajina vzdržuje aktivne odnose sodelovanja na raznih področjih, predstavlja, poleg resne nevarnosti za slovensko narodno manjšino v Avstriji, tudi nevaren napad na razvoj pomiritve v Evropi, ki je izrednega pomena za našo deželo, ki predstavlja važno središče srečanja in izmenjav v srednji Evropi.

Protest Slov. skupnosti

Izvršni odbor Slovenske skupnosti je z ogorčenjem vzel na znanje vest o podlem bombnem atentatu na sedež Zveze slovenskih prosvetnih organizacij v Celovcu, kjer je tudi uredništvo Slovenskega vestnika. Slovenska skupnost meni, da pomeni ta ogabni napad nadaljevanje vse dosedanje gonje proti korškemu Slovincem, ki zahtevajo zaščito svojih narodnih, kulturnih in socialnih pravic, za kar se je avstrijska republika slovensko obsevala v svoji državni pogodbi. Medtem ko Slovenska skupnost izraža to svojo solidarnost zvezi slovenskih prosvetnih organizacij in njenemu glasilu, tudi odločno protestira proti novemu terorističnemu napadu in poziva avstrijske oblasti, naj naredijo svojo dolžnost in naj zaščitijo življenje in lasti na Korškem. Izvršni odbor imetja pripadnikov Slovenske skup-Slovenske skupnosti mora ponovno ugotavljati, da imajo pri tem protislovenskem ravnanju veliko odgovornost avstrijski vodilni krogi in avstrijske politične stranke, ki s svojo oportunistično politiko dajejo potuho nacistični sodrgi in nacionalističnim skupinam, ki so v bližnji preteklosti že bile zapisale smrti korške Slovence in ki danes z drugačnimi metodami še vedno težijo za enakimi cilji.

NA TRGOVINSKI ZBORNICI V VIDMU

Okrogla miza o sodelovanju med industrijo in obrtništvom

Posvetovanja sta se udeležila tudi predstavnika SGZ J. Kuferzin in M. Klobas

Na sedežu videmske trgovinske zbornice je bila včeraj okrogla miza na temo »Sub - dobava (kooperacija dela): položaj, problemi in perspektive v deželi«. Za manifestacijo sta dal pobudo delovna ustanova za razvoj obrtništva - ESA in videmska trgovinska zbornica, pokroviteljstvo pa je prevzelo delovno obrtništvo za industrijo in trgovino.

Sub - dobava ali kooperacija dela med veliko industrijo ter malo industrijo oz. obrtništvom je danes zelo aktualna tema v moderni proizvodnji, tako za mala kot tudi za velika podjetja. Velike industrije namreč ne morejo skrbeti same za celotni ciklus proizvodnje in zato nujno potrebujejo sodelovanje - kooperacijo manjših podjetij, ki jim lahko posredujejo določene proizvode ali polproizvode po dokaj nizkih cenah. Taka vrsta sodelovanja pa vsa vnaša tudi določene težave, kot so nevarnost popolne podvrženosti malih podjetij velikim kolosom, potreba po tehnološki izpopolnitvi s strani firm dobavitelj, novi načini finansiranja, nove pogodbe, itd.

Včerašnja okrogla miza, ki je bila prva v naši deželi in med prvimi tovrstnimi manifestacijami v državi, je hotela osvetliti prav te točke. Tako so se govoriki dotaknili vseh še nejasnih vprašanj in jim skušali dati čim konkretnije poudarbo. Poročil je bilo skupno 5 in so jih podali: inž. V. Selan, direktor ESA, inž. Franco Russo Cirillo, direktor proizvodnje pri tovarni Grandi Motori, Claude Cuny, direktor Bourse de soustraitance de l'Est iz Nancyja (Francija), dr. Ruffolo iz zavoda Banco Nazionale del Lavoro iz Vidma ter inž. A. Speranza, direktor CATAS, združenja za tehnološko pomoč na področju proizvodnje stolic.

Poročila so bila zelo izčrpana, kar velja zlasti za poročilo francoskega predstavnika, g. Cunyja, ki je poročal o francoskih izkušnjah na tem področju. V Nancyju so namreč ustanovili posebno borzo, ki skrbi za tehnično pomoč pri poslih kooperacije in je do sedaj dosegla zelo dobre rezultate.

V pripravo na okroglo mizo so bile izvedene tudi nekatere analize, ki so pokazale, da je ta način proizvodnje že precej razvit ne samo v deželi, ampak tudi po vsej državi. Tako se bavi v deželi s tako proizvodnjo nad 20 milijard lir. V državnem merilu pa cenijo celoten promet okoli 3.500 milijard lir, kar je precej večja vsota. V podatkih o delovnem prometu pa ni upoštevan velik delež male industrije.

Posegi v razpravo so bili zelo številni in so konstruktivno dopolnjevali poročila sama. Med govoriki so nastopili priznani strokovnjaki iz vse Italije in iz tujine (iz Švice in Avstrije).

Okrogli mizi je predsedoval delovni odbor za industrijo in trgovino Nereo Stopper, ki je tudi povzel zaključke in dejal, da je bilo zasedanje zelo pozitivno ter da ne sme nikakor ostati le mrtva točka, ampak mora postati začetek globlje preučitve problema, ki bo tudi pri nas postal čedalje bolj važen, kot se je zgodilo v najbolj industrializiranih državah, kot so ZDA, Japonska in Nemčija.

Naj omenimo še, da sta pred začetkom okrogle mize podala svoj pozdrav predsednik videmske trgovinske zbornice Marangone in predsednik ESA Di Natale. Pri okrogli mizi sta sodelovala tudi direktor Slovenskega gospodarskega združenja Jurij Kuferzin in nadzornik SGZ ter priznani strokovnjak na obrtniškem področju dr. Milan Klobas.

K.J.

VPRAŠANJE POST. ŠKERKA

Čudno ravnanje vodstva ENEL

Poslanec Albin Škerk je naslovil na ministra za industrijo pismo vprašanje v zvezi z nagradnim potovanjem skupine mladincev, sinov in hčera, uslužbencev in delavcev pri vsedravnem podjetju ENEL, ki so zmagali na natečaju prevoznega socialnega združenja ARCA (ENEL) za najboljšo spisek o odpravnosti. Tako je skoraj sto mladincev iz vseh krajev Italije, od Sardinije, Sicilije

do Furlanije - Julijske krajine, prepotovalo po Evropi 5000 km, obiskalo največja nacistična koncentracijska taborišča v Evropi in zaključilo svoje potovanje v Trstu z ogledom Rižarne in sprejemom na županstvu. Podobna svečanost je bila tudi v Rimu, v Kapitolu, ko so mladinci, ob začetku svojega potovanja, obiskali Fosse Ardeatine in so jih pozdravili najbolj ugledni predstavniki italijanskega odpravnostnega gibanja ter rimski župan.

Ob obisku v Rižarni in na sprejemu na tržaškem županstvu so bili navzoči vsedravnici in krajevni voditelji ustanove ARCA, ni bilo pa nobenega člana vsedravnega ali krajevnega vodstva ustanove ENEL, niti njihovega zastopnika. Uslužbenec in delavec ENEL, ki so zaprosili, da bi bil nekaj ur prosti, da bi se udeležili ogleda Rižarne in sprejema na županstvu pa je vodstvo ENEL zavrnilo prošnjo. O-

meniti je treba še to, da so sestavljali častni odbor osrednji predstavniki borbevskih organizacij in sindikatov, da pa je odklonil to častno mesto glavni predsednik ustanove ENEL.

Zaradi tega poslanec Škerk sprahuje ministra za industrijo, ali mu je to znano, ali bo preiskal vsa zado in ugotovil krivdo, ker ga je zdelo preseneča tako ravnanje vodilnih osebnosti javne ustanove, kot je ENEL.

● **Predsednik delnega odbora Comelli** je včeraj sprejel glavnega državnega pravdnika v Trstu dr. A. Pontrellija, pozneje pa se je sestel s predsednikom tržaškega civilnega in kazenskega sodišča dr. L. Giannuzzija. Predsednik delnega sveta Berzanti pa je v dopoldanski urah vrnil ljudstveni obisk predsedniku prizivnega sodišča dr. A. Renziju.

JAVNO ZBOROVANJE NA POBUDO SEKCIJE PSI ZA VZHODNI KRAS

Številna pereča vprašanja ki zanimajo prebivalce Ban

Odbornika Volk in Hreščak ter svetovalec Krizmančič so govorili o gradbenih načrtih, poimenovanju ulic in dvojezičnih napisih, šoli, avtobusnih zvezah ter javni čistoti

V četrtek je sekcija PSI za vzhodni Kras priredila v Banjah javno zborovanje, katerega so se udeležili številni člani stranke in vaščani. Občinski odbor Hreščak, pokrajinski odbor Volk in član rajonske konzulacije Krizmančič so na sestanku odgovarjali na številna vprašanja vaščanov. Tako je odbor Hreščak za govoril, da bo v teku letosnjega leta, najkasneje pa prve meseca prihodnjega, uredili razsvetlovanje v vasi. Načrte so odobrili 1977. l. v najkrajšem času pa bodo prišli z deli.

Nato je bil govor o dolini Globocnici pri Banah, kamor se izteka odpadna voda iz vojašnice, tako da je nastalo pravo umazano jezero, ki onesnažuje zrak. Prebivalce je zanimalo, kakšen je postopek obravnavanja raznih vlog, prošnje, priitob itd., ki jih naslavlja na župana, ali na razne urade županstva. Odbornika sta v tej zvezi pojasnila, da je najbolje, da se prebivalci obračajo na odbornike, ki te prošnje tudi neposredno rešujejo. Mnogo je bilo govora o regulacijskih načrtih in gradbenih dovoljenjih, saj je v vasi več slovenskih družin, ki bi želele popraviti hišo ali nekaj zgraditi, tega pa sedaj ne morejo. Odbornika sta odgovorila, da je podrobni načrt, ki ga pripravlja arhitekt Kokoravec že skoro izdelan, dokler pa ne bo odoben, seveda ne bo mogoče zidati.

Vaščane je tudi zanimalo, kako je s poimenovanjem ulic in z dvojezičnimi tablam, saj je že pred leti bila imenovana komisija, ki je hotela po slovenskih vaseh, narediti pa ni nič. Na pokrajinski cesti ni nobenega napisu, ki bi označeval vas. V tej zvezi je odbor Volk povedal, da bo pokrajinski odbor v kratkem sprejel sklep o postavljanju dvojezičnih tabel na vseh pokrajinskih cestah in da bodo postavili dvojezični napis tudi pri Banah.

Resno vprašanje predstavlja šola, saj se morajo sedaj otroci voziti na Opčine. Šola bi lahko bila v Banah in to šola s celodnevno poukom v posloju ustanove »Giovetti Italiana«.

Avtobusna zveza s Trstom je zelo pomankljiva in bi jo morali urediti, kar predvidevajo, da bodo naredili v okviru publicizacije in preureditve vseh avtobusnih prog v tržaški pokrajini. Ob zaključku so se vaščani tudi priitizili, ker je zlasti po stranskih cestah mnogo smeti, ki bi jih bilo treba odstraniti.

Sekcija socialistične stranke za vzhodni Kras bo priredila podobne sestanke tudi v drugih vaseh.

Abate: država naj nosi breme družbenih investicij

V Viareggiu je te dni bilo zasedanje združenja italijanskih občin

(Anci), kjer so razpravljali o odnosih med občinami, pokrajninami in deželami v okviru državne finančne politike.

Tržaško občno je zastopal odbornik Abate, ki je v svojem posegu poudaril, da imajo občine vedno manj razpoložljivega denarja. To pa zaradi, ker so dohodki občin statični, medtem ko družbeni napredek terja čedalje močnejše posege krajevnih ustanov, kar - seveda - ustvarja nove stroške.

Abate je zato predlagal, naj bi država sprejela nase finansiranje splošnih stroškov za šolske gradnje, prevoze, zdravstvo in socialno skrbstvo, občine pa naj svoje izdatke skrijejo z uvajanjem novih tehnoloških prijemov in javni upravi.

Prihodnji teden v Trstu anketiranje delovne sile

Prihodnji teden, od 7. do 13. oktobra, bodo izvedli v Trstu statistično anketo o delovni sili. Na osnovi predhodne, vzorčne, izbire bodo anketirali 340 družin. Občinski statistični urad poziva družine, naj nudijo njegovim sodelavcem svoje sodelovanje.

OD 29. 10. DO 6. 12.

Vrsta procesov pred poroto

V kratkem se bo začelo jesensko zasedanje porotnega sodišča, kateremu bo predsedoval dr. Egone Corsi. Sodniki in porotniki bodo sodelovali od 29. oktobra do 6. decembra 34 obtožencem na 13 procesih.

Med temi je večina zaradi ropov in drugih prekrškov, nekaj pa jih je zelo zanimivih, ker so svojčas močno odjeknili med javnostjo. Med temi naj navedemo proces, ki bo 5. novembra proti Danteju Ferresinu, ki je obtožen, da je z nožem umoril v Gorici svojo mlado ženo. Zagoval ga bo odv. Loris Fortuna. Kmalu zatem in sicer 16. novembra se bo moral zagovarjati Diego Fabro, ki je na pastni večer v Škedenju ubil Guida Mora iz ljubosumnosti. Na seznamu je samo en »politični« proces in sicer 16. novembra, ko bodo sodili izvenparlamentarne Fabriziu Montiju in Diani Cuderi zaradi žalitve javnega funkcionarja, tri dni pozneje pa bo stopil pred sodnike Sigfrido Guerrini, ki je obtožen umora priletne ženske, da bi ji ukradel dragoceno ikono. Teden dni pozneje bodo sodili četverici, ki je pred časom vrla v vojašnico policije »Beleono«, da bi kradla orožje. Obtoženci so Guido Gaspard, Luciano Paolietich, Paolo Fonda in bivši agent Paolo Dalfiume.

GORIŠKI DNEVNIK

VEČ KOT SMO PRIČAKOVALI

Naraščanje števila učencev in dijakov na vseh slovenskih šolah na Goriškem

V otroških vrtcih 298 otrok - V slovenskih šolskih ustanovah na Goriškem 1.213 učencev in dijakov

Z današnjim člankom zaključujemo statistični pregled slovenskega šolstva na Goriškem ob začetku šolskega leta 1973/74. Tudi v otroških vrtcih, ki jih danes obravnavamo, imamo v tem šolskem letu več vpisanih kot lani. Ko bo dosegel dodatni del stavbe otroškega vrtca v Dobrebodu bo v največjo prostor nadaljnjih 25 mlajškov.

V desetih otroških vrtcih na Goriškem imamo letos 298 vpisanih. To je dvajset več kot lani. V goriški občini imamo šest vrtcev, tri občinske ter tri, ki jih upravlja ustanova ONAIRC. Natrpana sta vrtca v Ulici Croce in v Ulici Randaccio, 25 otrok pa je v vrtcu v Ulici Torriani, kamor vozijo s šolskim avtobusom tudi nekaj otrok iz Stavnja. Vse tri vrtce upravlja goriška občina in starši so za vzorno ureditve tudi hvaležni.

V Standrežu so bile z vrtcem težave. Med lanskim šolskim letom je stavba, kjer sta bili slovenska in italijanska paralela otroškega vrtca, pogorela, vseh šestdeset otrok so takrat začasno spravili v klet župnijske dvorane. Tam so bili otroci na temnem, niso imeli pri rokah sanitarij in tudi dovažanje hrane je bilo težko. Občina pogorele stavbe ni popravila, niti ni zgradila nove. Je pa vsaj zaslonilo pokrbelo, da bosta oba vrtca, slovenski in italijanski, delovala letos v boljših razmerah. Slovenski vrtce bo v kleti župnijske dvorane, otroci bodo imeli več prostora na razpolago. Občina bo za to priložnost najela honorarno v službo še eno posrednico, ki bo skrbela tudi za dovažanje hrane otrokom.

Otrokom tako ne bo treba čez zimo na kosilo iz enega prostora v drugega na mraz. Italijanske otroke pa bodo prevzajali s šolskim avtobusom iz Standreža v vrtce v Ulici Brigata Avellino (pri Madonni). Odbornik za šolstvo Moise nam je v telefonskem pogovoru dejal, da bo skušala občina čimprej ali popraviti sedanjo pogorelo stavbo vrtca ali zgraditi novo v neposredni bližini. Zdi se namreč, da boče štandredski župnik kupiti parcelo, kjer je stavba pogorelega vrtca. Starši v Standrežu upravičeno želijo, da bi bilo vprašanje čimprej dokončno rešeno, kajti sedanji zastalni prostori so dobrodošli, vendar pa ni prav, da preživijo otroci vsi zimo v kleti, čeprav je ta ogrevana.

V prvem imajo letos polno otrok, med njimi je tudi nekaj italijanskih. V Podgori pa se bo letosnje število otrok povečalo v primerjavi s prejšnjim letom. Slovenske otroke iz Ločnika bodo pričeli s šolskim avtobusom prevajati iz ta vrtce prihodnji teden.

V Števerjanu upravlja vrtce občina, v njem so šolske sestre. Letos bodo imeli v njem 30 otrok, vrtce bodo odprli v ponedeljek, otroke pa bodo prevzajali s šolskim avtobusom.

V sovodenjski občini imajo dva vrtca, enega v Sovodnjah, drugega pa v Rupi. V Sovodnjah je letos vpisanih 41 otrok, med temi tudi pet v Vrha, ki jih prevzajajo na stroške občine s šolskim avtobusom. V vrtcu v Rupi pa imajo vrtce 24 otrok in bi lahko pravi zaradi tega otroke z Vrha vozili v Rupo, da bi ne bilo treba razbremeniti vrtcev v Sovodnjah. Oba vrtca upravlja ustanova ONAIRC. Začetek šolskega leta se je zaradi popravil lanih del v stavbi v Rupi nekoliko zakasnil. Na občini so nam zato gotovili, da bo v vrtcu v Rupi začel delovati 15. oktobra. Otroci se bodo vselili v prenovljene prostore stavbe, v kateri je tudi osnovna šola, ki pa že deluje.

V vrtcu v Dobrebodu so sprejeli 35 otrok. Nekateri so iz Dobreboda, druge pa vozijo iz ostalih krajev občine s šolskim avtobusom. Poleg stavbe sedanega otroškega vrtca, ki ga upravlja ONAIRC, gradi občina novo učilnico, ki bo verjetno končana do 1. decembra. Tako je zagotovil župan na začetku seje občinskega sveta. Na občini imajo registriranih nadaljnjih 25 otrok, ki bi lahko zahajali v otroški vrtce. Tako bi lahko, ob razpolaganju prostorov, namestili v Dobrebodu še eno otroško vrtčarico in število otrok bi v vrtcu precej naraslo. Potreba po tej drugi učilnici je bila zelo občutna že pred leti, zaradi česar je občina tudi namenila izdatke za povečanje stavbe. V razpredelnici o gibanju otrok v vrtcih in v vseh omenjenih 25 otrok iz Dobreboda, ki bodo hodili v vrtce, ko bodo prostori pripravljeni, zaradi tega se bo število vpisanih v vrtce še bolj povečalo.

Naši vrtci se torej iz leta v leto krepijo. Priprani pa smo, da i-

Izleti

Izlet z lastnimi sredstvi na Razor planino, ki ga priredi SPD iz Gorice, najavljen za jutri, 7. oktobra, je zaradi tehničnih ovir prenešen - nedeljo, 14. oktobra z istim programom in sicer: vzpon na Voel in tolminski Kuv v okviru proslav kmečkih tolminskih pnt.v. Zbrališče ob 6. uri na italijanskem prelohu pri Rdeči hiši. Udeležba bo vsiljaka. Planinstvo in šport za vsakogar». Prijave do peti. 12. oktobra na sedežu v Ul. Mali»

Prispevki

Ob desetletnici smrti Franca Tomšiča darujeta žena Jožica in hči Dana 10.000 lir za Dijaški dom v Gorici.

mamo še precej neizkoriščenih možnosti. V Gorici je brez dvoma še veliko otrok, ki ne obiskujejo slovenskih vrtcev. Prav tako bi bilo treba pomisliti na možnost odprtja slovenskih vrtcev v Ronkah in v Krmini, kjer je veliko slovenskih družin. Akcija odgovornih činitelej mora biti usmerjena v te kraje.

Otroški vrtce	70/71	71/72	72/73	73/74
Gorica, Ul. Croce, občina	30	30	30	31
Gorica, Ul. Randaccio, občina	31	24	30	32
Gorica, Ul. Torriani, občina	—	17	25	25
Pevma, ONAIRC	26	25	27	30
Podgora, ONAIRC	16	16	17	20
Štandrež, ONAIRC	25	33	30	30
Dobrebodo, ONAIRC	35	40	40	35
Sovodnje, ONAIRC	35	31	42	41
Rupa, ONAIRC	25	19	22	24
Števerjan, občina	32	30	23	30
Skupno	255	275	286	298

V vseh slovenskih šolah na Goriškem je letos vpisanih 1.213 učencev in dijakov. Lani jih je bilo 1.151, v šolskem letu 1968/69 pa jih je bilo komaj 949. Rast teh števil nas zadovoljuje in navdaja s ponosom, prepričani pa smo, da bi bile te številke lahko še višje.

m. w.

S «Koriolanom» je PDG odprl sezono

Slepena scena z umorom Koriolana

S «Koriolanom», Shakespeareovo tragedijo, je Primorsko dramsko gledališče v četrtek zvečer v Novi Gorici odprlo svojo novo gledališko sezono. Predstave so se udeležili, poleg domačega občinstva, tudi predstavniki iz zamejstva, med katerimi naj omenimo direktorja Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta prof. Josipa Tarocarja.

Delo, ki ga je v slovensko prevedel Oton Župančič, je režiral Tone Peršak, v njem pa so nastopili vsi člani novogoriške hiše, gostje in številni statisti, ki so jih zbrali med študenti.

«Koriolan» sodi v vrsto najboljših del angleškega umetnika, a hkrati so ga tudi najmanj igrali. Z njim se je avtor »iznevil« prejšnjim svojim delom, v katerih se je tragedija vršila v sferah visokih krogov. S «Koriolanom» se pojavi na odru ljudstvo, ki nastopa kot aktor nasproti glavnemu junaku, ljudstvu, ki je neodločno in neracionalno. V vseh dobah do sedaj so delo odklanjali tudi zaradi osebnosti Koriolana, rimskega konzula, ki je bil krut do ljudi, nočanje razdvojen, sicer pa pravičen in pošten. Bolj zaradi ljudstva kot zaradi glavnega junaka, so teme, ki jih tragedija odpira, nad vse aktualne.

V glavnih vlogah nastopajo Matjaž Turk (Koriolan), Janez Staričan, Srečko Spik, Slane Leban, Vladimir Juro, Sergej Ferrari, Tone Solar, Ivo Barišič, Breda Urbič (Koriolanova mati), Mateja Glazar, Metka Franko, Laci Cigoj, Izotk Jereb, Dragica Kokot-Solar, Berta Ulekar in drugi.

Iz Gledališke lista smo izvedeli, da je Jerica Mrzel zapustila PDG in se oklenila svobodnega umetniškega poklica. Poslej bo pri novogoriški hiši nastopala kot gost. Hkrati je v listu tudi vest o upokojitvi Janeza Lavriha in Ernesta Zege. Slednji je svoje umetniško udejstvovanje pričel pri Slovenskem gledališču v Trstu.

Razna obvestila

Občina Sovodnje sporoča, da bodo pobrali davke v sredo, 10. oktobra od 8. do 12. ur na občini.

Kino

Gorica
VERDI 17.30 «Io e lui». L. Buzzanca in Oger. V barvah. Mladini izpod 18. let prepovedano.

CORSO 16.45—22.00 «Gli ultimi 10 giorni di Hitler». A. Guinnes in S. Ward. Barvni film.

MODERNISSIMO 16.45—22.00 «La ragazza di via Condotti». F. Straford in F. Benussi. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.15—22.00 «... e continueranno a mettere lo diavolo ne lo inferno». A. Cantafiora in G. Giuliani. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

CENTRALE Danes zaprto. Jutri ob 17.30—21.30 «Un magnifico ceffo da galera». K. Douglas. Barvni film.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 «Ludvig». Barvni film.

PRINCIPE 17.30—22.00 «L'emigrante». Barvni film.

AZZURRO 17.30—22.00 «Cinque matti allo stadio». Barvni film.

NOVA GORICA

SOCA «Sicilski klans», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Kaj počenjajo z dolgočase ne gospodinj». Nemški barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Spokajljivost neke dame», ameriški barvni film ob 17.00 in 20.00.

PRVACINA Prosto.

RENCE «Rančeri napadajo», ameriški barvni film ob 19.00.

KANAL «Prekleta Marija», francoski barvni film ob 20.00.

Iz goriškega maličnega urada

ROSTVA: Alessandra Faggiani, Sara Marcellini, Marco Feliciello, Barbara Klinec, Elena Fabris, Paolo Mani, Silena Fari, Federico Sel, Emanuele Sel, Emanuele Miniel, Luca Lo Re, Gilberto Sgobino, Luca Usopizza, Anna Battaz, Lisa Benvenuti, Fiorella Pischcheda, Luca Patrovischio, Michela Giovannini, Cristina Burcheri.

SMRTI: 65-letni Giovanni Mazzaro, 64-letni Massimo Tara, gospodinja 95-letna Teresa Šrilgaj, vd. Bernarda, upokojenka 83-letna Maria Canestrin, upokojenka 80-letna Justina Šošol, vd. Trnovce, gospodinja 74-letna Adesla Tenze, vd. Bertoli, učiteljica 34-letna Jožica Peric, upokojenec 71-letni Alberto Brill, upokojenec 73-letni Antonio Berchicchi.

V KORIST IZSELJENCEM

Dežela doslej nakazala skupno 1.800 milijonov lir

V letošnjem letu naj bi nakazala dosegla 420 milijonov

Na zadnji seji delnega odbora, ki je bila v Trstu pretekli tork in ki jo je vodil predsednik Comelli, so sprejeli predlog odbornika za delo Romana o podelitvi drugega prispevka iz deželnih skladov v korist občinam (po zakonu št. 24 iz leta 1970), ki podpirajo družine izseljenih delavcev.

Pred tem je v letošnjem letu delna uprava nakazala občinam v ta namen prvi prispevek v višini 11 milijonov lir, na tokrovi seji pa je odbor odobrila nov prispevek v višini 40 milijonov. Prispevke iz novih razpoložljivosti bo prejelo 40 občin, in sicer dve iz tržaške

pokrajine, 24 iz videmske in 14 iz pordenonske pokrajine. Skupna vrednost nakazanih prispevkov znaša torej približno 50 milijonov lir, ustrezne postavke v deželnem proračunu pa predvidevajo — vedno za letošnje leto — nadaljnji izdatki v višini 211 milijonov. Po vsej verjetnosti bo dežela k tej vsoti primaknila nadaljnjih 140-150 milijonov, tako da bo skupna vsota, namenjena pomoči izseljenim deželanom in njihovim družinskim članom, ki so ostali v Furlaniji - Julijski krajini, znašala 420 milijonov lir.

V to postavko pa ni vštet vrednost tistih deželnih posegov, ki so namenjeni gradnji, odkupu ali modernizaciji stanovanjskih hiš in razvoju kulturne dejavnosti izseljencev, za katere vodijo posebne račune. V zadnjih treh letih se je povrnica, od tega 2.895 delavcev in 5.677 družinskih članov iz evropskih držav in 1.354 delavcev ter 2.634 družinskih članov iz neevropskih dežel. Skupno se je torej vrnilo v Furlanijo - Julijsko krajino 4.249 izseljenih delavcev in 8.311 družinskih članov. Deželni organi pri tem ugotavljajo, da je dežela doslej nakazala v korist izseljencev in njihovih družin skupno 1 milijardo 800 milijonov lir.

OB 90-LETNICI OBSTOJA GORIŠKE SEKCIJE CAI

Na Nevejskem sedlu so se srečali v nedeljo slovenski, italijanski in avstrijski mladinci

Srečanja so se, na povabilo CAI, udeležili tudi mladinski zastopniki SPD Gorica

Goriška sekcija italijanskega planinskega kluba (Club alpino italiano - CAI) slavi letos 90-letnico svojega obstoja. V vrsti proslav so voditelji goriške sekcije CAI povabili na Nevejsko sedlo 29. in 30. septembra letos mladince vseh sekcij CAI iz naše dežele, mladince Planinske zveze Slovenije, člane Alpenvereina iz avstrijske Koroške in tudi mladince Slovenskega planinskega društva v Gorici. Vabilo Slovenskemu planinskemu društvu v Gorici je bilo prvo v vsej zgodovini obeh planinskih društev, ki delujeta v istem mestu že čela desetletja, saj je SPD pred nekaj leti proslavljalo svojo 60-letnico.

Brez dvoma pomeni to začetek koristnega sodelovanja med dvema planinskima društvoma, ki delujeta danes v Gorici, vsako v svojem delokrogu. Vodstvo Slovenskega planinskega društva v Gorici je vabilo sprejelo in na Nevejsko sedlo poslalo mladinsko delegacijo, v kateri so bili Livij Pahor, Peter Reher, Jaki Reher in Marko Jarc (slednji iz Dobreboda). Spremljal jih je prof. Milko Renner.

Od deželnih društev včlanjenih v CAI so se vabilu odzvali samo mladinci iz Pordenona, in lepem številu pa so prišli mladinci iz Slovenije in iz Koroške. Iz Slovenije so prišli zastopniki društev iz Jesenice, iz Ljubljane, Postojne in Sežane, spremljal jih je inž. Danilo Škerbinek iz Ljubljane kot zastopnik PZS.

O tem srečanju je eden izmed udeležencev napisal za naš list naslednji dopis:

«V soboto, 29. septembra smo se v zgodnjih popoldanskih urah zbrali v planinski koči na Nevejskem sedlu. Sledil je uradni del proslave, ki je bil nadse prisrčen. Predsednik goriške sekcije CAI Paolo Geotti je v kratkem nagovoru najprej pozdravil navzoče, nato pa obrazložil vsebino in namen proslave. Spremljevalci posameznih skupin so nato po vrsti izrekli »slavljencem« čestitke. Prisotni so še s posebnim navdušen

Varšava: skupne naložbe

Poljska pripravlja nove zakonske predpise o naložbah tujega kapitala

Ameriški trgovski minister Dent je izjavil, da je Poljska v slepih fazah pripravljanja zakonskih predpisov, na podlagi katerih bodo zahodne družbe sodelovale v skupnih poslovnih akcijah s poljskimi podjetji. Minister Dent je po tridnevnem obisku v Varšavi povedal, da se je s poljskimi funkcionarji pogovarjal o njihovih načrtih za ustvarjanje skupnih podjetij. Povedal je še, da so ZDA privolile, da bodo poljske ladje lahko pristajale v ameriških lukah s tem, da bodo to sporočile štiri dni vnaprej. Po sedanjih predpisih so morale to storiti 14 dni pred pristankom. Poleg tega so dosegli soglasje, da bo Poljska v San Franciscu odprla trgovinsko predstavništvo.

ZIARNKOWSKI: DEMOKRAT

»Nikomur ne branim, da ima svoje lastne poglede, samo da se skladajo z mojimi.«

Velika selitev mladine

Na milijone mladih šolanih Kitajcev odhaja iz mest na podeželje — Pozitiven učinek razslojevanja na vasi, kjer živi 80 odstotkov prebivalstva — Ne oblika »prisilnega dela«

PEKING, oktobra. — Mladi maturant Ču Ke-Cia je nedavno odšel iz rodnega Sanghaja, mesta, ki je z 11 milijoni prebivalcev med največjimi na svetu. Skupaj s kolegi in kolegicami se je odpravil v 2500 km oddaljeno provinco Junan na jugozahodu Kitajske in se nastanil v mednarodni komuni Meng Lunu. Časniki pišejo, da se počuti zelo dobro, tako »kot doma«, in izjavlja, da se ne želi nikoli več ločiti od revnih ali nepremožnih kmetov.

Ču Ke-Cia bo v novem kraju, daleč od staršev, ustanovil svoj dom in družino in delal za razvoj komun, v kateri je prišel. To se seveda ni zgodilo tako, da bi s prstom pokazal na neko točko kitajskega zemljevida in si s tem določil svoje novo bivališče — ne, tja je prišel na podlagi načrta in programa, na koga poziva partije, naj mladi intelektualci iz mest odhajajo na podeželje.

Nosilci sprememb

Ču Ke-Cia je zgled mestnega mladina, ki se je z veseljem odločil za to, da bo svoje znanje in mišice dal na voljo podeželju. To je samo eden izmed mnogih milijonov mladih Kitajcev, ki tako zapuščajo mesta in poma-

gajo spreminjati podobo podeželja, kjer sodobnejše kmetovanje še spodbira tradicionalno pridelavo.

Ti mladinci si v šoli pridobijo ne samo strokovno znanje, temveč so tudi ideološko podkovani. Njihovo delovanje na deželi, kamor jih pošiljata partija in vlada ima gotovo pozitiven učinek. Na Kitajskem, ki šteje okrog 800 milijonov prebivalcev, živi okrog 80 odstotkov ljudi na podeželju. Zato je predsednik Mao Ce Tung opozoril mladino: »Naše vasi so veliko območje, kjer je treba še vse mogoče storiti.«

Večje karavane

Strategi procesa preobrazbe ne da niso sprejeli razslojevanja podeželja kot elemen-

ta modernizacije in razvoja, temveč sodijo, da ti procesi lahko tečejo ravno v situaciji nesprejemljivosti razmerja med podeželjem in mestom. Spremembe vidijo v uvažanju elementov industrializirane, urbanega in modernega v sedanjo vas, to pa je mogoče doseči s pošiljanjem mladih intelektualcev iz mest v vasi. Tako so na podeželje prišli in večinoma tam tudi ostali milijoni zdravnikov, inženirjev, tehnikov, profesorjev, učiteljev, mehanikov, političnih delavcev...

Iz province Anhveja je prišla novica, da bodo iz tamkajšnjih mest samo letos prešli na podeželje morda kar 2 milijona mladih intelektualcev, to je štirikrat toliko kot lani. Podobne novice prihajajo tudi iz drugih krajev, zme-

raj pa so povezane s poudarjanjem političnega, ideološkega in gospodarskega vidika te akcije. Zaradi otekanja neproizvodnih sil iz mest na podeželje se zmanjšuje pritisk na mestni trg, hkrati pa se večja proizvodnja na podeželju, čeprav se po drugi strani krči število ljudi tistih poklicev, ki so še kako potrebni mestu — a tudi po deželju, glede na to, da tam živi 650 milijonov ljudi.

Na podlagi povedanega je razumljivo, da se razmerja med številom meščanom in vaščanom na Kitajskem skorajda sploh ne spreminja. Pred 24 leti, ko je v deželi zmagala revolucija, je na podeželju živelo okrog 85 odstotkov skupnega števila prebivalstva, zdaj pa samo nekaj odstotkov manj.

Nujni in neločljivi

Po tukajšnji uradni, čeprav izrazito globalni oceni, bo naslednjih 50 ali 100 let na Kitajskem obdobje, v katerem bo podeželje doživelo »fenomenalne spremembe«. Za kaj

takega pa so nujni mladi šolani ljudje, ki pomagajo pri preobrazbi. Kmetje v Meng Lunu so docela na liniji partijske politike, ko govorijo, da Ču Ke-Cia nujno potrebujejo. Zelo si prizadevajo, da bi ga obdržali. V teh preseljevanjih seveda včasih nastajajo tudi težave.

Problemi, s katerimi se nekateri mladinci srečujejo na podeželju, izvirajo predvsem iz dejstva, da njihovo stališče še ni proletarsko, da je njihova ideologija zastarela, in tako mislijo bolj na svoje osebne interese kot na prihodnost države in ideale kolektivizma. Uradna glasila ostro obsodijo tiste, ki sodijo, da je takšno odhajanje na podeželje »samo oblika prisilnega dela« in da moraš v šolo, če hočeš postati funkcionar.

Ta povezava med nujnostjo, kar je politika, in neločljivostjo, kar je osebno stališče tistih, ki odhajajo na podeželje, je tisto, kar si na Kitajskem v tem trenutku najbolj želijo doseči...

Pobarvan nemški kaviar

V Kölnu na mednarodni razstavi prehrane in kulinarčnih izdelkov — Jugoslovanski paviljon s slatino, čaji in sadnimi napitki — Popravni izpit iz (naše) turistične propagande

OD NASEGA POSEBNEGA POROČEVALCA

KÖLN, oktobra. — Čeprav sem natanko 24 ur zamudil na otvoritve največje razstave prehrane in kulinarčnih izdelkov — Anuga 73 — na kateri je med 148 trdnjakov iz 58 držav nastopilo tudi 19 podjetij (in ustanov) iz Jugoslavije, sem vseeno opazil, da so na primer Nemci in Nizozemci ter Francozi razstavljali kakih 36 vrst različnih desertnih in navadnih sirov, 63 vrst kruha (morda tudi obratno), pravo poplavo mesnih, mlečnih, alkoholnih in drugih izdelkov ter pijač, ki so jih sem in tja brezplačno ponujali na poizkušnjo.

Ker je Jatovo letalo debelo uto krožilo nad frankfurtskim letališčem (stražak se ni končal), se prisilovno natančno Nemci niti z eno samo besedo niso opravičili za grdo in drago zamudo. Tako rekoč brez besed sem s skupino slovenskih trgovcev prišel na veseljski znanec s predstavnikom nemškega tovarnarja ribjih konzerv, in sicer z zamudo. Vsi smo bili v manjši zadregi, toda podjetni možas ne zavrnili, češ »včasost se zdalec ni več nemška značilnost« — odkar imamo pri nas v Zvezni republiki več sto tisoč Jugoslovancev...

Bolj ali manj znano je, da Nemci v svojih sladkih in morskih vodah nimajo jese, vendar kljub temu na debelo izvažajo kaviar, in to najmanj desetkrat cenejšega, kot je ruski. Iz neke manj znane severnomorske ribe iz tiskajo po 50 tisoč črnih iker (od kosa) in jih pošiljajo v Južno Ameriko. Da se izogne carinji, jih preprosto vržejo v rdečo barvo...

Ker sem se skupaj z našimi trgovskimi opazovalci na kölnskem veseljskem zgubili po prvih korakih, sem se, da bi našel jugoslovanski razstavni paviljon, začel zanašati na svoj lovski nos. Z leve je prijetno zadilsko po pečenem mesu, z desne po kavi. Tam, kjer so Sovjeti točili sloviti gruzinski konjak in vodko, se je drenaljo največ sladokuscev. Skoraj povsod sem vtak-

nil svoj nos, tudi tja, kjer so reklamirali, da je dietična hrana namenjena predvsem zdravim ljudem, vendar za man. O kakšni sarmi, polnih paprikah, o kranjski kislim zeljem, kalamarjih, češapljih in različnih ni bilo duha ne sluha.

Prav na koncu razstavnih prostorov, v paviljonu 14, sem bolj slučajno kot namenoma opazil jugoslovanski razstavni »štand«, domala krog in krog obdan s šipami. Kaj se je za njimi skrivalo, skoraj ni besede vredno, razen če omenimo slovensko kislavo iz Radenske (ki ima po zagotovilih našega predstavnika samo v Münchnu tri različne grostične cene). Fruct talove zdravilne sadne napitke (poskusiti jih žai ni bilo mogoče, ker jih ni nihče pija), in Plannski čaj iz Portoroža. O, blagor tistim, ki niso videli, ne okusili, pa so vendarle verjeli! Amen.

Nemci so pravzaprav zares čudni, čisto drugačni ljudje, kot si jih mi, oziroma smo si jih, predstavljali. Med drugim pravi, vsaj tisti, ki se ukvarjajo s hrano, da bi se kar radi v zameno za dobro konzervirano sarmo, pasulj, polnjeno papriko in kranjsko kislim zeljem ter silovko, izvažali k nam razne svoje želvine, školjke, rakove in druge juhe, sire in peščete, če bi se le lahko pogovorili o rokih in količinah, češ da bi številnim Jugoslovancem v

Nemčiji kdaj pa kdaj le prija nekoliko ostrejša domača hrana, Nemcem, ki privražajo na naše morje, pa kaj nemškega — razen jugoslovanskih specialitet, kot so dunjski, pariški in naravni zrezek...

Neuki človek bi pričakoval, da bodo naši turistični delav-

ci takšno priložnost, kot je bila ta svetovna razstava prehrane v Kölnu, izkoristili za kar najbolj agresivno turistično propagando. Takole: »Sonce, zobatec in morje pozimi na Jadranu! Ali: »Jugoslavija, dežela sonca in morja zdravi vse menažerje in revmatične bolezni v Igau, na Korčuli in termalnih zdraviliščih.« Nič sence od tega! Le nekaj stereotipnih, slabih perspektiv o Sloveniji in Jugoslaviji ter dve, tri stare črnebole turistične fotografije. Kakšna sreča, da Nemci kar sami od sebe s svojimi vodiči in zemljevidi najdejo najlepše in najbolj skrite ko-

tičke pri nas, najsi bo ob morju ali v hribih, poleti ali pozimi. Da dva uslužbenca ene ljubljanskih bančnih hiš tega dno, ko smo dve uri »wiseli« nad frankfurtskim letališčem, nista prišla v Zvezno republiko Nemčijo s košaro ruskih jagod ali rib za reklamo, sklepam po tem, ker ju je ob blinderanem avtomobilu stražil policist z naperjeno brozretko. Devizni drobiž je torej kar dragocen. Škoda, da s turistično preoblobo domne mize ne znamo pobrati tudi kaj več deviznega papirja, ki je, če že ne nič drugega, precej lažji. NIKO LAPAJNE

Obubožani kralj

Odstavljeni grški kralj Konstantin se z družino seli iz Rima v London, da bi doštudiral in si poiskal službo

RIM, oktobra. — »Zakaj odhajate iz Italije?« so novinarji te dni vprašali bivšega grškega suverena Konstantina, ki je v Rim prišel pred šestimi leti, po udaru v Atenah. »Italija je predraga,« jim je odgovoril. Nič čudnega, kralj ni vaju skromnosti, samo mesečna najemnina za njegovo rimsko bivališče — vilo v ulici Porta latina je stala 2,700.000 lir.

»Moral si bom poiskati karkoli, kar delo, ker ne morem več zlorabljati gostoljubnosti. Rad bi diplomiral in doktoriral iz zgodovine na Oxfordu, medtem pa bom moral tudi delati, a še ne vem, kaj. Zadeva je resna.« Tako je menil strmoglavljeni grški monarh pred odhodom iz Italije. Kraljeva družina se bo stalno naselila v Londonu.

Kralj Konstantin je moral

zapustiti Grčijo leta 1967, po neuspelem protidaru, ki ga je organiziral proti oficirski hunti pod vodstvom sedanjega predsednika Papadopolisa. Odtlej je živel v Rimu in dobival 500.000 dolarjev letne upanje. Po referendumu 29. julija, ko so v Grčiji uradno ukinili monarhijo in razglasili republiko, pa so Konstantin odkrili tudi apanaž. Strmoglavljeni kralj je poskušal prodati nekaj pose-

stev v domovini, a brez uspeha. Zdaj je prisiljen iskati delo, ker mu ni uspelo nič prihraniti od šestletne apanaže. Pravi, da ni imel sreče, v Italiji pa menijo, da ni pokazal prav nič borbenosti in odločnosti. Nič ni storil, da bi se vrnil v Atene, ali pa, da bi se odločno pretrgal s preteklostjo. Se najbolj odločno se je izkazal, piše »Stampa«, kadar je imel v rokah vrvi svoje jadrnice na raznih regatnih tekmah. Tudi stikom z grškimi političnimi begunci v Italiji se je izogibal. Zdaj zapušča Italijo z veliko manjšimi simpatijami, kot jih je bil deležen ob prihodu. Sicer pa je bil znan le v salonskih krogih.

I. MIMICA

Ogledalo družbi

Norveške izkušnje — Nils Christie: »Da bi mogli nadzorovati velike enote, moramo biti močni tudi sami«

Pravzaprav je malo nenavadno, da se eden vodilnih kriminologov na svetu, Nils Christie, ki se je udeležil tudi beograjskega kriminološkega kongresa, sploh nima za kriminologa, ampak za sociologa, ki se po naključju ukvarja s kriminaliteto. Toda ta izbira »predmeta« njegovega znanstvenega preučevanja in razmišljanja spet ni tako naključna, če navedemo njegove besede, da je kriminologija sama po sebi prav malo pomembna, da pa je lahko v veliko pomoč družbi pri razumevanju same sebe, kot njeno ogledalo.

Za visokega, zgodaj osivelega Norvežana je bil beograjski kongres vse prej kot počitek; kadar ni predsednikoval svoji interakcijsko usmerjeni sekciji, so ga kolegi neprestano zapletali v strokovne pogovore, in komaj se je otresel enega, že je moral v svoji skandinavsko zategnjeni angleščini odgovarjati drugemu. Kake pol ure smo mu ukradli tudi mi in iz tega pogovora, njegovega referata in besedovanja kot predsednika sekcije bomo poskušali prikazati nekaj njegovih vsekakor zanimivih pogledov na kriminaliteto in družbo. Predvsem njegovo družbo, kot poudarja sam, zakaj na podlagi podatkov o Norveški pač ne more interpretirati na primer Jugoslavije.

Tu se bomo morali za hip pomuditi pri njegovem poljmovanju interakcijske teorije (o njej smo pisali v prejšnji prilogi). Ta teorija, meni Christie, je razumevala in spoznavala kriminaliteto od znotraj, nekako zleza je vanjo, tako vkljenja v njene

okvire pa je ni mogla razumeti kot svojevrstnega pojava, saj je bila kriminaliteta zanj vse svet, svet deviacij. Za interakcioniste je značilno moralno slepilo; to je razumljivo, če vemo, da so zrasli pa se hoteli odtrgati od družbe (ameriške), ki po tradiciji ostro naglašala razloček med dobrim in zlim, med kriminaliteto in ne-kriminaliteto. Tako so začeli interakcionisti obolje enačiti, mi, pravi Christie, pa vemo, da nekatera dejanja slaba v vsaki družbi in jih je treba nadzorovati, zakaj kriminalitete ne moremo posodobiti ali odpraviti samo z njenim razumevanjem. Interakcionisti so nam pomagali razumeti kriminaliteto, potem pa so nas pustili, da se dalje živimo z njo.

Svojo trditve — da je kriminologija sama po sebi malo pomembna, da igra pomembnejšo vlogo, kadar pomaga družbi v boju proti kriminaliteti, da pa je daleč najpomembnejši velikanski potencial, ki ga

ima kriminologija, v njeni sposobnosti da pokaže družbi kakšna je, da ji pomoli ogledalo, v katerem lahko družba prek kriminalitete in njene kontrole zagleda svoj pravi obraz, poskuša Christie pojasniti na primer z odgovorom na vprašanje, ali kriminaliteta raste. In si odgovarja, da je vprašanje nerazumno, saj nimamo izenačenih kriterijev za merjenje kriminalitete za njeno težo, za skrito kriminaliteto. Ubrati je treba torej drugo pot in se opjeti številčnega formalnega registriranja kaznivih dejanj in v določeni družbi. Te številke sicer ne bodo povedale ničesar o spremembah v kriminaliteti sami, marsikaj pa bodo povedale o družbi.

Tako podatek, da je na Norveškem v zadnjih nekaj letih precej več uradno ožigosanih prestopnikov, za Christieja ne pomeni, da se vzpenja kriminaliteta, ampak da je več tistih, ki jo poskušajo formalno obzrati. To pa je slabo gibanje, zakaj primarno kontrolo zamenjuje formalna — sodišča, policija in kaznovalne institucije. Najboljši blažilec kriminalitete pa je bila od nekdaj primarna kontrola, kot jo imenuje Christie — žene, možje, otroci, starši, prijatelji, sosedje, ironične pripombe, šale ali pa ljubezen za dobro obnašanje, vse to so po Christieju najboljše sankcije v vsakršni družbi, neindustrializirani in visoko industrializirani. Nadomeščanje primarne kontrole s formalno pomeni, da so posamezne enote v neki družbi zrasle čez vsako mero, ljudje pa izgubili medsebojni stik. Te velike posamezne enote in njihova notranja razdrobljenost — kar v industrializiranih družbah opravičujejo z manjšimi stroški — pa spet pomenijo, da lahko prebije v omejenem krogu ljudi znatno manj časa, partnerji se hitro zamenjavajo, in kar je najbolj poudarjeno — ti partnerji med seboj niso povezani. Družba se je razletela na stotine koščkov, tisti, ki opravljajo razne družbene vloge, pa se gibljejo od koščka do koščka in nenehno zamenjavajo partnerje. Primarna kontrola izgublja svojo moč.

Vse to, poudarja Christie, nas polagoma pripelje do enega osnovnih političnih vprašanj: v kako čvrsto povezani družbi želimo živeti? Kakšno je najboljšo ravnotežje med formalno in neformalno kontrolo? Kako velika naj bo posamezna enota?

Na ta vprašanja, na pot k boljši družbi, nam lahko pomagajo odgovoriti kriminološki pokazatelji, pravi Christie, ali pa nam vsaj razblijajo utvare o določeni družbi. O moji, na primer, nadaljuje Christie, ki razglasa enakost kot eno temeljnih družbenih vrednot. Pogojno, denimo, zaporniško populacijo, ki je sorazmerno zelo majhna, naj bi kazalo, da imamo Norvežani dobro družbo z visokim nivojem enakosti tistih, ki niso po zaporih, če pa pogledamo za rešetke, vidimo, da so tam pravzaprav samo ljudje z dna. To bi pomenilo, da je kriminaliteta »privilegije siromašnih. Toda ta podoba laže, najbrž pa odseva verno podobo temeljne neenakosti v vsej naši družbi.

Enako veljavni so podatki o ženski kriminaliteti. Na Norveškem je majhna, to pa pomeni, da ženske tudi sicer igrajo v družbenem življenju majhno vlogo. Ali pa policijski podatki o aretiranih osebah, razdeljenih po starosti. Med prijetimi je največ otrok in mladine. Pred sto leti jih skoraj ni bilo, to pa lepo odseva spremeni pri položaj mladine v družbi: včasih je imela številne obveznosti, zdaj pa jo odrinjaljo na stranski tir, dokler ne zraste v »normalne« odrasle. Zmerna dajši čas, ki ga mladina v vseh industrializiranih družbah prebije po šolah, razmišlja Christie, morda ni samo odsev potrebe po čedalje večjem znanju, ampak tudi odsev želja, da bi ji preprečili vdor v čedalje pomembnejše družbene tokove.

Ko Christie sešteje vse te pojave — v zaporih so predvsem siromašni, aretirane osebe so največkrat mladi, in doda temu fenomen, ki preprečuje neformalno kontrolo oziroma doda stvarne težave, pred katerimi stoji družba, to pa so ogromne enote z visoko stopnjo delitve dela, prihaja do sklepa, da je »stroj pravice« prenesel svojo aktivnost na manj pomembna vprašanja. Kontrola kriminalitete v naglo razvijajočih se družbah, pravi, uporablja predvsem stari model boja s posamezniki, ki so se pregrajili proti običajem, veljavnim v majhnih družbah, ki pa so še zdajvnaprenehale obstajati. »Pravica gre tako po liniji najmanjšega odpornosti: to je, prvič, tradicionalni način, drugi pa zadevajo sankcije tiste tarče, ki jih je najlažje zadeti:

mlade, nižje razrede, moške, ki so že od preje ožigosani kot kriminalci.

Christie bi seveda prišel v nasprotje s samim seboj, če ne bi poskušal najti izhoda. Če je kriminaliteta odsev družbenih razmer, pravi, potem moramo te razmere spreminjati, saj je kriminaliteta del nujne cene, ki jo plačujemo za način, na kakršen organiziramo naše družbene sisteme (fenomen velikih skupin, enot in njihova notranja razcepljenost). Številne študije nam bi namreč kazale, da je domala vseeno, s kakšnimi sankcijami se lotimo posameznega kriminalca — ali se bo spet vrnil na stranska pota, je po Christieju odvisno od drugih dejavnikov, ne pa od popravilnih ukrepov. Nič nam ne bi kazalo, da lahko pomembno vplivamo na kriminaliteto v našem (Christiejevem) tipu družbe, s tem, da poskušamo storiti nekaj posebnega modrega samo s kriminalcem.

Parlament, pravi norveški kriminolog-sociolog, lahko dosti bolj vpliva na nadaljnjo kriminaliteto z odločitvami o bodoči industrializaciji kot s sklepi o razvoju policije ali popravilnih domov. Kriminaliteta je politično vprašanje in po Christiejevih besedah družba, v kateri zasebni kapital odloča o poglavitnih trendih razvoja, nima možnosti, da bi spremenila sedanjo strukturo kriminalitete. V nič boljšem položaju pa naj ne bi bili tudi drugi politični sistemi, ki temeljijo na velikem obsegu in visoko razviti delitvi dela, na neopazni vlogi posameznika in na skrajni pomembnosti materialnih dohodkov, povezanih z neenakostjo v sistemu nagrajevanja. Izjema bi lahko bili po Norvežanovem mnenju sistemi, ki bi lahko integrirali celotni sistem z nenavado močno skupno in združujočo ideologijo, toda potem bi se, poudarja Christie, pojavilo vprašanje, ali bi lahko taka ideologija obvladala omenjene značilnosti.

Norvežani se vsiljuje dilema: da bi mogli nadzorovati velike enote v družbi — od tihom do policije — moramo biti močni in organizirani tudi sami. Velika kontrolna organizacija pa spet sil v velikost, specializacijo in notranjo razdrobljenost, torej v dejavnike, ki dušijo primarno, neformalno kontrolo. Christie vidi rešitev v demokraciji, v vrnitvi pravice odločanju o pomembnih stvareh preprostim ljudem. To pomeni opu-

stitev centraliziranih oblik družbene kontrole, manj naslanjanja na profesionalce, tesnejšo usmeritev k lokalnim vrednotam, ki zadevajo razločevanje med dobrim in slabim. Kadar pa gre za resnično velike enote in centralizirane organizacije, meni Christie, je neogibna tudi centralizirana kontrola, ki pa bi morala imeti samo to, natančno opredeljeno nalogo.

»Toda ali se vam ne zdi, g. Christie, da je vsa vizija odprave oziroma zmanjšanja kriminala, ki jo vidite v večji demokraciji in razgrajevanju velikih organizacij, čedalje bolj odločena, saj je resnični proces v zahodnih državah prav nasproten?«

»To je odvisno od konkretne ekonomske stopnje, na kateri je določena družba. Kar govorim, velja za mojo družbo. Ema njenih poglavitnih značilnosti je, da smo zdaj postali dovolj bogati in je naša prva preokupacija pravzaprav v tem, da najdemo dovolj dela, v katerem bo smisel za celotno populacijo prebivalstva. Dovolj bogati smo torej, da si lahko privoščimo manj učinkovite organizacije, ki pa so socialno, z družbenega vidika učinkovitejše. Zda naša poglavitna skrb ni več v tem, da bi čim več proizvajali, ampak v tem, da ljudem omogočimo več odločanja. Zaradi tega najdemo v skandinavskih deželah čedalje večjo usmerjenost k delavski participaciji in decentralizaciji. Ta participacija pa mora biti resnična, ne navidezna, ne samo fasada.«

»Za Skandinavijo ste, kar zadeva kriminaliteto, torej optimisti?«

»Da, vendar moram pristaviti, da se veliko mojih kolegov ne strinja z menoj. Pravzaprav imamo srečo, da smo ostali nekako na obrobju zahodne Evrope, mislim v geografskem in politično ekonomskem smislu. Seveda pa nas pestijo podobne težave. Tu mislim predvsem na velika podjetja in organizacije. Nekateri so tako velike, da jih ni mogoče nadzorovati. Prav zanje pa bi moralo veljati strožje nadzorstvo. Svoje ljudi prepričujem, da je bolj pomembno, da te organizacije — kadar so »pregrajljive« — kaznujemo veliko strožje kot posameznike. Vendar je to že politično vprašanje. Utopično pa bi bilo misliti, da lahko imamo kriminalno politiko, ki ne bi bila tesno povezana s splošno politiko.«

JANKO LORENCI

KONGRES LABURISTOV V BLACKPOOLU

Zmerna zmaga H. Wilsona nad levičarsko opozicijo

Elastičen program stranke pred političnimi volitvami

LONDON, 5. — Prihodnje leto bo do v Angliji politične volitve, ko si bosta spet stali nasproti laburistična stranka, ki jo vodi Harold Wilson ter konservativci, katerim načeljuje Edward Heath. V teh dneh so se britanski laburisti zbrali na svojem letnem kongresu v Blackpoolu, za katerega menijo, da je zadnji pred odločilno bitko za politično vodstvo države v prihodnjem letu.

Blackpool predstavlja vsakoletno srečanje laburistov, vodstva stranke ter še posebej tako imenovane «vlade v senci». Kaj hočejo pravzaprav laburisti? To vprašanje je zelo zapleteno, ker je laburistična stranka odvisna v veliki meri od glasov posameznih sindikalnih struj.

Glavni vprašanja, ki sta se postavljali na kongresu v Blackpoolu, sta naslednji: 1. vprašanje nacionalizacije velikih industrij in podjetij; 2.

Harold Wilson

odnosi z Evropsko gospodarsko skupnostjo.

Harold Wilson je na kongresu zmagal, ker mu je priskočil na pomoč Jack Jones, ki je na čelu delavcev sindikata za prevoze. Jones je razpolagal z enim milijonom glasov. Prav njemu se je treba zahvaliti, da je Harold Wilson razbil praktično v nič zahtevek levičarske stranke. Ti so zahtevali nacionalizacijo kakih 25 velikih industrij ter še drugih 200 manjših. Jonesova podpora politiki generalnega tajnika laburistične stranke je dejansko porinila njeno politiko v zmernejšo usmeritev. Končni dokument, ki so ga delegati izglasovali, ne predvideva namreč nacionalizacij v takem obsegu, kot so jo zahtevali levičarji.

temveč samo posamezne primere industrij, ki jih je država že itak vse do danes podpirala. Prav tako je Harold Wilson dosegel svojo pomembno zmago tudi na področju odnosov z Evropsko gospodarsko skupnostjo. Glede tega vprašanja obstajajo v stranki tri glavne težnje: 1. levičarska struja zahteva izstop iz EGS; 2. Harold Wilson in njegova skupina zahtevata ponovna pogajanja z EGS; 3. nekateri laburistični krogi menijo, naj odnosi med Anglijo in EGS ostanejo v sedanjih okvirih. S podporo Jonesa je zmagala Wilsonova težnja po ponovnih razgovorih z odgovornimi organi EGS. V dobro obveščenih krogih pa menijo, da je ta zahtevek zelo nejasen ter praktično nudi Wilsonu možnost, da se izogne vsem težavam, ki bi lahko nastale v bodočnosti.

Na splošno prevladuje mnenje, da je Harold Wilson izšel iz tega kongresnega boja kot zmagovalec, da je porazil levičarske skupine, ki bi hotele, da se v Angliji uvede strožji režim nacionalizacij ter odklonilno stališče do skupnega evropskega trga. Praktično je Wilson na položaju političnega predstavnika, ki je porazil ekstremistične levičarske težnje, ki pa se bo moral jutri spoprijeti s številnimi težavami, ker ne bo mogel izvajati nekega dolocenega programa, katerega sploh nima.

Laburistični kongres v Blackpoolu je pomemben, ponavljamo, zaradi bližnjih političnih volitev v Angliji, ko se bodo ponovno spoprijeli laburistična stranka in konservativci. V laburistični stranki stoji v ozadju «vlada v senci», ki je že pripravljena, da v primeru zmage zasede stolčke na katerih sedaj sedijo konservativni predstavniki.

Napeto stanje na barcelonskih univerzah

BARCELONA, 5. — Rektor barcelonske univerze je sporočil, da je policija aretirala tri osebe, ki so skušale preprečiti normalni potek izpitov na medicinski fakulteti. Na barcelonski univerzi je stanje zelo napeto. Včeraj je vodstvo začasno odložilo izpite. V popoldanskem urah so se ti nadaljevali ob navzočnosti policije v bližini vseučiliških prostorov.

Policija je intervenirala v notranjosti avtonomne univerze, da bi izgnala nekaj študentov, ki so skušali preprečiti svoje tovaršje, naj se ne prijavijo k izpitom.

Atentat v Genovi na konzulat ZDA

GENOVA, 5. — Pred ameriškim konzulatom na Trgu Portello sta eksplodirala danes ponoči dva zažgalna naboba, ki nista povzročila nobene škode, ker so ju neznanjci atentatorji namestili nekaj metrov od vhodnih vrat.

Eksplodijo so čuli delavci javne čistote, ki so bili v bližini. Policisti so našli v bližini letake, ki jih so podpisale «Skupine proletarske akcije» v znak solidarnosti s čilskimi ljudstvom.

REKA, 5. — Jugoslovanski petrolejski izvedenci, vkrcani na ladji «Junak» raziskujejo morsko dno ob črnogorski obali, da bi se prepričali, če je tam res ležišče petroleja.

REKA, 5. — Neki avstrijski tovornjak je v reškem pristanišču zdrsel v morje. Voznik je utonil.

AOSTA, 5. — V oktobru je peljalo skozi predor Sv. Bernarda 48.579 vozil. Največ je bilo Švicarjev, sledijo pa Italijani, Nemci, Francozi in Angličani.

CAPE ARAGO (Oregon), 5. — Ameriški zaloznik Malcolm Forbes je pričel potovanje po ZDA na balonu.

TOKIO, 5. — Japonska policija je sporočila, da je bilo na Japonskem od leta 1967 verjetno umorjenih 70.000 oseb, katerih trupla niso našli.

ATENE, 5. — Na grškem trajektu «Anconia» je izbruhnil močan požar. Kaže, da ni bil rajen nobeden od 250 potnikov.

DAR ES SALAAM, 5. — Tovornjak, ki je vozil otroke v šolo, je strmoglavil v reko. 47 oseb je bilo mrtvih, 15 pa ranjenih.

BLISKOVIT PODVIG ROPARSKE TOLPE

Dragulji vredni 100 milijonov lir plen drznega rop v bližini Milana

Žrtve ropo so trije trgovci z dragulji

MILAN, 5. — Plen drznega ropo, do katerega je prišlo danes popoldne v Milanu, je približno za 100 milijonov lir draguljev. Okoliščine, v katerih je prišlo do ropo, niso še povsem pojasnjene. Kaže, da je na krožni avtocesti okoli Milana avtomobil BMW 3000 s štirimi osebami trčil v pred njim vozeči mercedes, na katerem so bili trije trgovci z dragulji. Štirje roparji naj bi izstopili iz avtomobila z naperjenimi puškami in prisilili trgovce, da stopijo iz svojega vozila. Nato so roparji sedli v mercedes in z njim odpeljali neznano kam. Oropani trgovci so stekli do bližnjega bara in od tam poklicali policijo, ki pa je, vsaj tako kaže, izgubila sled za roparji.

V poznih večernih urah smo izvedeli, da je bil plen ropo za nad 70 milijonov lir zlatnine in ne draguljev in 20 milijonov lir v gotovini. Zvečer je tudi policija izsledila mercedes, ni pa še našla roparjev.

čega BMW, na katerem se je odaljal eden izmed roparjev.

Prvi nastop demokratske opozicije

LIZBONA, 5. — Več kot 2000 ljudi se je udeležilo včeraj v dvorani društva umetnosti v središču prestolnice prvega zborovanja demokratske opozicije, ki bo nastopala na prihodnjih političnih volitvah 28. oktobra. Številne pristaje demokratske opozicije, ki niso mogli stopiti v prenapolnjeno dvorano, je policija razgnala s silo.

Na zborovanju je govoril prof. Lindley Cintra, ki je obsodil političsko nasilje na portugalskih vseučiliščih, socialne krivice, ki bi jih socialistična vlada utegnila popraviti, ter kolonialistično vojno v Afriki, ki jo obsoja ves svet. Prof. Cintra je eden od kandidatov libonskega volivnega okrožja, kjer v vrstah opozicije nastopajo levičarji, napredni katoličani in socialisti.

60 mark za usmrtevev Remarquejeve sestre

WASHINGTON, 5. — Šestdeset mark je zahtevala nacistična gestapo od znanega nemškega pisatelja Ericha Marie Remarqueja (avtorja svetovno znanega dela «Nič novega na zahodni fronti») za stroške usmrteve njegove 24-letne sestre. Dekle je bila lepa plavalnica. Nacisti so jo usmrtili, ker je izjavila, da ne veruje v njeno zmago. Potem, ko so jo obglavili, so poslali njenemu bratu zahtevek, da poravnata stroške eksekucije.

Ta strahoviti primer nacistične in fašistične kriminalnosti je posredoval javnosti žena pokojnega Remarqueja Paulette Goddard, ki je sedaj v Washingtonu, kjer bo prisostvovala premieri edinega gledališkega dela svojega pokojnega moža. Remarquejev «Full circles» so predstavili občinstvu v Berlinu 1. 1950.

Tito odlikoval Petra Ustinova

BEOGRAD, 5. — Podpredsednik predsedstva SFRJ Mitja Ri-

SREČANJE PREDSTAVNIKOV LIGNANSKIH OBLASTI S ČASNIKARJI

Načrt za gradnjo čistilnice v Lugugnani resno ogroža turizem na severnem Jadranu

Surovine bi čistilnici dobavljali po naftovodu iz Trsta - Jutri v Portogruaru protestna manifestacija

VIDEM, 5. — Danes popoldne sta se v nekem videmskem hotelu srečala s časnikarji naše dežele župan občine Lignano Sabbiadoro Gnesutta in predsednik tamkajšnje turistične ustanove Tosolini. Namen sestanka je bil, da seznanita tisk s perečimi vprašanji, ki tarjejo Lignano Sabbiadoro.

Čistilnica v Lugugnani Med temi vprašanji je najvažnejši načrt, da bi Lugugnani pri Portogruaru zgradili veliko rafinerijo. Načrt je izdelalo podjetje ANIC, ki pripada skupni IRI. Ta rafinerija bi bila povezana z naftovodoma s Trstom, v njej pa bi predelovali petrolej, ki bo v glavnem namenjen izvozu, saj ima Italija že preveč čistilnic za svoje potrebe. S tem bi bila torej prizadeta vsa dežela

Furlanija - Julijska krajina in del Benečije, oziroma turistične dejavnosti teh dveh dežel.

Da bi prizadete ustanove preprečile zgradnjo rafinerije, so osnovali «Meddeželni odbor za ekološko obrambo» CIDE, s sedežem v Lignano. Ta odbor je natančno proučil škodo, ki bi nastala z zgradnjo rafinerije in dobil, ki bi ga od nje lahko imeli domačini. Člani tega odbora so občinske uprave, turistične ustanove, ribiške zadruge, sindikalne organizacije, gospodarski operaterji in zasebniki, ki delujejo na področju od Tržica do Sottomarina.

Na tem delu Jadranske obale je v zadnjih letih nastalo mnogo turističnih objektov. Ribiška naselja so se tako prelevila v turistične kraje. Ti so v Benečiji Sottomarina, Jesolo, Eraclea, Caorle in Bibione, v Furlaniji - Julijski krajini pa Lignano Sabbiadoro, Latisana, Marano Lagunare in Grado. V letu 1972 je bilo v teh krajih skupno 24.700.000 nočitev, od katerih skoraj polovica tujcev. V samem Lignano pa so letos dosegli rekordno število 6.000.000 nočitev, ki bi bilo lahko še večje, če ne bi zaradi epidemije kolere številni turisti odpovedali rezervacij za prvo polovico septembra. Te številke je treba povečati še za približno 30 odstotkov, v čemer so vsi turisti, ki iz kateregakoli razloga niso bili prijavljeni. Finančni promet so ocenili na 250 milijard lir letno, od katerih 110 milijard v tujih valut. S turizmom se aktivno ukvarja 41.000 oseb.

Čistilnica, ki jo namerava zgraditi ANIC, bi bila oddaljena od Lignana v razčni črti le 12 kilometrov. Morski tokovi, ki se pomikajo ob obali proti jugu in vetrovi povzročijo v praksi še zmanjšanje te razdalje. Kaj se bo torej zgodilo z maransko laguno, ki bi jo morali zaščititi kot naravni park?

Predlogi CIDE Ustanove članice CIDE niso nikoli zavzele stališča proti industrializaciji. Izrazile so le željo, da bi bile nove industrije take, da bi na ogrožale že obstoječe dejavnosti, dopolnjevale. Glede na ugodne klimatske razmere in na rodovitno zemljo so postavile take predloge, ki ne bi ogrozili turizma in bi nudili turističnim delavcem možnost

nost zaposlitve tudi v zimskih mesecih. To je dokaz, da so članice CIDE pokazale razumevanje za vse tiste prebivalce, ki bi želeli imeti redno zaposlitev v domačem kraju. Zato so izrazile začudenje, da so nekatere občinske uprave brez preverjanja sprejele rešitve, ki bodo najprej škodovala njim samim, obenem pa se ne zanimajo za gospodarski, politični in moralni odmev na njihovo odločitev.

V tej svoji akciji namerava CIDE prispevati k taki rešitvi tega vprašanja, da bodo imeli domačini tudi v bodoče pravico do zdravega življenja in tudi do tistega delovnega mesta, s katerim se danes preživljajo in ki koristi državnemu gospodarstvu. Nobenega dvoma ni, da bo z izgradnjo čistilnice trpelo okolje. To dokazuje že obljuba, da bodo graditelji z zelenjem zakrili ves objekt. Vendar, kako bodo skri-li 120-metrov visoke dimnike? Morda s tem, da jih bodo pobarvali v temno sivo barvo?

Izkušnje učijo, da se ne more zaupati takim obljubam. O takih obljubah in zagotovilih govori tudi neka študija, ki jo je pripravila ustanova Tectint, ki stoji zelo blizu ANIC. V tej študiji je jasno rečeno, da sploh niso upoštevali turizma in prav tako ne drugih človeških faktorjev.

Cemu čistilnica? Čemu je pravzaprav potrebna čistilnica? V Zahodni Evropi je skupno 113 čistilnic, ki so tako razdeljene:

Italija	40
Zahodna Nemčija	35
Francija	19
Velika Britanija	19

Zmogljivost italijanskih čistilnic je že sedaj 220 tisoč ton letno. V letu 1972 so te naprave delovale s 75-odstotnim tempom in so predelale 117 milijonov ton petroleja, od katerih je bilo 40 odstotkov namenjenih izvozu. Jasno je torej, da ima Italija že dovolj čistilnic za svoje zmogljivosti in so novi objekti povsem odveč za vsaj 10 let.

Po drugi strani pa je treba tudi proučiti posledice, ki bi jih imela zgradnja čistilnice v Lugugnani. Čistilnica bi zavzela 530 hektarjev površine in bi predelala 8 milijonov ton surovega petroleja letno. Izdelke bi nato izvažali v Avstrijo in v Jugoslavijo. V čistilnici bi našlo zaposlitev 300 do 400 usluž-

bencev; ni znano, koliko teh uslužbencev bi bilo domačinov, lahko pa sklepamo, da bi bil po eden na dva hektarja ali celo manj. Konzervna industrija srednje velikosti bi lahko zaposlila 650 stalnih uslužbencev in 450 sezonskih. Proizvodi take industrije, za katero je bil že pripravljen prvi predlog, bi bili namenjeni predvsem domačemu prebivalstvu. Sami plaži v Lignano in Bibionu zaposljuje več gradbenih delavcev, kot bi bilo vseh uslužbencev nove čistilnice. V Lignano je bilo v prejšnji sezoni zaposlenih 550 gradbenih delavcev in jasno je, da bi v primeru gradnje čistilnice omenjeni delavci izgubili službo, ker bi v Lignano nihče ne gradil več. Tako bi odpadli tudi gostje in zasebni kapital bi se usmeril na druga področja.

Najhujša posledica: onesnaženje okolja Nova čistilnica bi onesnažila zrak s 570 stoti žveplovega dvokisa. To pomeni predvsem škodo za človeški organizem, ki bi vdihaval tak zrak, pa tudi hudo škodo za naravo, zivalstvo in rastlinstvo v razdalji 50 kilometrov. Ogroženi bi bili torej nasadi iglastega drevoja v Lignano. Oškodovan bi bil turizem, kajti jasno je, da turisti iščejo predvsem sonce, čist zrak in neonesnaženo vodo.

Iz čistilnice bo steklo v kanal Taglio dnevno 1.600 kilogramov raznih soli s hudimi posledicami za morsko favno. Kanal Taglio doseže morje v bližini Bibione in Caorla in tudi tam bi bil turizem zelo oškodovan.

PROTISTAVKA

Avstrijski vozniki tovornjakov so ob mejnem prehodu Thörl — Maglern uprizorili «protistavko» v znak protesta proti stavki italijanskih carnikov. Njihova manifestacija je bila zelo ognjevit, saj so ustavili vse promet. Avtomobili, ki so skušali kljub vsemu preiti mejo, so porazili gume, zaradi mraza pa so kar sredi ceste zanetili kres.

POMIRJEVALNO SREDSTVO

Živinorejcu Angelu Alunijahu iz Castel Rigona pri Perugiji je ušla krava iz hleva in se zatekla v neko lopo. Pri tem je podrla podporni stebel in kmet se je zbal, da mu bo žival vdrila lopo. Zato je poklical na pomoč gasilce. Krava pa je postala nemirna in gasilci so jo s krotili na dokaj nenaraven način: nalili so polno vedro vina in ji ga dali piti. Ko je bila pijana... kot krava, so jo lahko mirno odpeljali v hlev.

ZATOČIŠČE

V Bologni je iz cirkusa zbežal velik leopard. Po vsem mestu so ga preganjali cirkuški pazniki, vendar ga niso ujeli. Živali pa je bil beg odneč in se je zatekla v neki bar.

Lastnik ni počakal, da bo leopard naročil piščo, ampak jo je takoj pobrsal. Za seboj je zaprl vrata in tako so lahko pazniki ujeli ubežnika in ga odpeljali nazaj v kletko.

Končno je treba poudariti, da bo čistilnica porabila 600 litrov vode na sekundo. Že sedaj je vprašanje pitne vode pereče, kako pa bo potem?

Kaj pa s prevozi? Da bodo prepeljali vse derivate iz čistilnice na trg, bo moral odpotovati iz čistilnice vsako minuto po en 18-tonski tovornjak. Če upoštevamo, da se morajo prazne cisterne vrniti v čistilnico, bo po avtocesti Trst - Benetke peljala cisterna vsaki 30 sekund. To pomeni, da bo promet popolnoma zaščen. Dosedanji načrti predvidevali samo en naftovod, ki bo dovažal iz Trsta surovi petrolej. Kaj pa derivati? O tem načrti ne govorijo in vse kaže, da se bodo morali posluževati avtocest.

Obširno poročilo, ki ga je pripravil CIDE, poudarja, da čistilnica ni taka industrija, ki bi privlačila nove industrijske objekte, obenem pa je to zelo drag objekt glede na število uslužbencev, saj stane 300 do 400 milijonov lir na uslužbenca. Zato je povsem nerazumljivo, da so državni organi odgovorili na željo domačinov, ki so želeli industrijski objekt za to, da bodo imeli zaposlitev v domačem kraju, z načrtom za petrolejsko čistilnico.

Danes v Gorici med dvema ognjema

Danes popoldne ob 17. uri bo na odprtem igrišču Dijaškega doma v Gorici (Ulica Montesanto 84), turnir med dvema ognjema v okviru 13. SŠI za gorisko pokrajino. Turnir organizirata SD Sovodnje.

Za ta turnir se je prijavilo 7 ekip: Dijaški dom, Dom, Juventina, taborniki RMV, Velox, Sovodnje A in B.

Vsa ekipa lahko nastopa s 5 do 7 igralcev. Igralci so lahko letniki 1969 in mlajši.

Turnir bo potekal po izločilnem sistemu. Igralo se bo na dva zmagana seta.

Vse ekipe so bodo morale zbrati v Dijaškem domu že ob 16.30.

OBVESTILO

V nedeljo, 7. t.m. ob 15. uri bo na obnovenem nogometnem igrišču v Trebach prijateljska nogometna tekma med ekipo Mladosti iz Doberdoba in domačo ekipo Primorca.

Protestna manifestacija Da bi preprečili gradnjo, bodo v nedeljo številne ustanove priredile množično manifestacijo, ki bo v Pordenonu na Trgu Republike ob 10. uri. Manifestacije se bosta udeležili tudi delegaciji dolinske in miljske občine ter avtonomna turistična letovišarska ustanova iz Sestljana.

V Veliki Britaniji so gospodarske razmere zelo slabe. Na sliki skupina delavcev, med protestno manifestacijo proti zaprtju neke tovarne motornih koles

SKRIVNOSTEN UMOR V NEAPLJU

Razteleženo žensko truplo v bazenu

Neznani sadist je razrezal truplo na osem kosov

NEAPELJ, 5. — Karabinjerji so našli v nekem bazenu truplo neznanke ženske, ki so jo neznanci umorili mogoče pred dvema tedni. Truplo je bilo razrezano na kose ter že razpadlo, da do sedaj niso mogli ugotoviti istovetnosti nesrečnice.

Karabinjerji krajevne skupine pod vodstvom polkovnika Riccarda Agnesisa so pred nekaj dnevi prejeli telefonsko obvestilo, da so neznanci mučili in umorili neko žensko v nekem kraju, ki je zelo blizu stopnišča Fran San Martino in Korza Vittorio Emanuele. Karabinjerji so pod vodstvom kapetana Confortija začeli preiskovati celotno področje. Po treh dneh neumnega dela so končno našli truplo umorjene ženske. Preiskava je bila zelo napor-

na, ker je na tistem področju mnogo porušeni hiš a druge so prazne, ker so se prebivalci izselili. Karabinjerji so pregledali vse hiše ter se navezdane ženske našli pred bazenom. Poklicali so karabinjerske po-taplače, ki so se večkrat spustili na dno bazena samega, ki meri 8 metrov v globino, od katerih je 5 metrov pokritih z vodo. Na dnu so našli razteleženo truplo nesrečnice. Operacija je bila zelo težavna, ker je bilo truplo že skoraj popolnoma razpadlo.

Kdo je zagrešil ta zločin, se še ne ve. Prav tako se ne ve niti kdo je bila umorjena ženska. Karabinjerji ugotavljajo sedaj vse primere oseh ženskega spola, ki so izginile na neapeljskem področju v zadnjih 15

dneh. Na splošno prevladuje mnenj da je zločin zagrešil neki duševno neuravnotežen človek.

Sodelovanje sindikalistov pri stvkah ni kaznivo

MADRID, 5. — Špansko vrhovno sodišče je razsodilo, da sodelovanje pri kakih stvkih, tudi sindikalnih predstavnikov, še ne predstavlja pomembnega razloga za odpustitev prizadetega z dela.

Špansko vrhovno sodišče je s svojim odlokom razveljavilo razsodbe nižjih sodišč, ki so menila, da je

bil prizadeti pristanišnik iz Sevilla upravičeno odpuščen iz službe, ker se je kot sindikalni predstavnik udeležil neke stavke. Podjetje ga bo moralo sedaj ponovno sprejeti v službo ter mu izplačati vse zaostale prejemke.

Vrhovno sodišče je sprejelo sklep, ker je menilo, da je samo sodelovanje pri neki stavki, brez vodilne vloge, nekaznivo. V razsodbi je rečeno med drugim, da prihaja v zadnjih časih v Španiji do množičnih odpustov sindikalistov iz službe ceprav stavke organizirajo in vodijo ilegalne sindikalne organizacije.

NEAPELJ, 5. — V reki Sarno pri Neaplju so našli truplo novorojenke.